

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN
SPORTİF FAALİYETLERE KATILIM DÜZEYİ VE
İLETİŞİM BECERİ DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ**

Turgut GÜNEY

YÜKSEK LİSANS TEZİ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

DANIŞMAN
Doç. Dr. Uğur ABAKAY

Gaziantep
2022

T.C.

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN
SPORTİF FAALİYETLERE KATILIM DÜZEYİ VE
İLETİŞİM BECERİ DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ**

Turgut GÜNEY

YÜKSEK LİSANS TEZİ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

DANIŞMAN

Doç. Dr. Uğur ABAKAY

Gaziantep

2022

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SPORTİF FAALİYETLERE
KATILIM DÜZEYİ VE İLETİŞİM BECERİ DÜZEYLERİ
ARASINDAKİ İLİŞKİ**

TURGUT GÜNEY

Tez Savunma Tarihi:14.01.2022
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Onayı

Doç. Dr. Davut Sinan KAPLAN
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Bu tez çalışmasının bir “Yüksek Lisans” derecesi için uygun ve yeterli bir çalışma olduğunu onaylıyorum.

Prof. Dr. Önder DAĞLIOĞLU
Anabilim Dalı Başkanı

Bu tez tarafımda okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir “Yüksek Lisans” tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Uğur ABAKAY
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımda okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir “Yüksek Lisans” tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Jürisi

İmzası

Doç.Dr.Uğur ABAKAY

.....

Doç.Dr.Hüseyin ÖZTÜRK

.....

Doç.Dr.Kürşat Yusuf AYTAÇ

.....

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

14.1.2022
Turgut GÜNEY

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans öğrenimim süresince bana büyük yardımları dokunan ve önemli katkılar sağlayan kıymetli hocam ve danışmanım Doç. Dr. Uğur ABAKAY 'a ve diğer hocalarıma teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

BEYAN.....	i
TEŞEKKÜR.....	ii
İÇİNDEKİLER	iii
TABLolar LİSTESİ.....	v
ÖZET	1
ABSTRACT.....	2
1.GİRİŞ ve AMAÇ	3
2.GENEL BİLGİLER	7
2.1.İletişim	7
2.1.1.İletişim modelleri	7
2.1.2.İletişim sınıflamaları	9
2.1.3.İletişim süreci ve öğeleri.....	10
2.1.4.İletişim türleri	12
2.1.5.İletişim becerileri	14
2.2.Spor.....	15
2.2.1.Sporun sınıflandırılması.....	16
2.2.2.Sporun amacı	18
2.2.3.Sporun önemi ve faydaları.....	18
2.2.4.Sportif faaliyetlere katılım	22
2.2.5.Sportif faaliyetlere katılımı etkileyen faktörler	22

3.GEREÇ ve YÖNTEM	23
3.1.Araştırmanın Yöntemi	26
3.2.Evren Örneklem	26
3.3.Verİ Toplama Teknikleri	28
3.4.Verilerin Analizi	28
4.BULGULAR.....	29
5.TARTIŞMA ve SONUÇ.....	35
6.KAYNAKLAR	42
7.EKLER.....	50

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 3.1. Araştırma grubunun değişkenlere göre frekans değerleri.....	27
Tablo 4.1. Katılımcıların cinsiyetlerine göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların t-testi analizi	29
Tablo 4.2. Katılımcıların yaşlarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi	30
Tablo 4.3. Katılımcıların sınıflarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi.....	30
Tablo 4.4. Katılımcıların anne eğitim durumlarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi	31
Tablo 4.5. Katılımcıların baba eğitim durumlarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi	32
Tablo 4.6. Katılımcıların aile aylık gelirlerine göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi	33
Tablo 4.7. Katılımcıların iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların betimleyici istatistik değerleri	34
Tablo 4.8: İletişim becerileri ve sportif faaliyetlere katılım korelasyon analizi	34

ÖZET

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SPORTİF FAALİYETLERE KATILIM DÜZEYİ VE İLETİŞİM BECERİ DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Turgut GÜNEY

Yüksek Lisans Tezi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Uğur ABAKAY

Ocak 2022, 51 sayfa

Bu araştırmanın temel amacı, ortaokul öğrencilerinin sportif faaliyetlere katılım düzeyi ve iletişim beceri düzeyi arasında bir ilişkinin olup olmadığını yönelik sonuçları bulmaktır. Ayrıca sportif faaliyetlere katılım ve iletişim beceri düzeyi arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını belirlemektir. Araştırmanın evrenini 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Gaziantep'in merkez ilçelerindeki okullarda öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla Ersanlı ve Balcı (1996) tarafından geliştirilen İletişim Envanteri kullanılmıştır. Araştırma verileri Google Form aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizi için SPSS 22 programından yararlanılmıştır. İstatiksel yöntem olarak One Way ANOVA, post hoc analizi ve pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Yapılan araştırmada sportif faaliyetlere katılım ile iletişim beceri düzeyleri arasında pozitif yönlü ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, sportif faaliyetlere katılım düzeyleri ve iletişim beceri düzeyleri arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Sportif faaliyetlere katılım düzeyinde cinsiyetler arası bir farklılık görülmemiştir, iletişim beceri düzeyleri arasında ise kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yüksek puan elde ettikleri görülmüştür. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha etkili iletişim kurduğu söylenebilir. 12-14 yaş grubunun 9-11 yaş grubuna göre sportif faaliyetlere daha fazla katılım sağladığı görülmüştür. 5.Sınıfların sportif faaliyetlere katılım düzeyi diğer sınıf gruplarına göre daha düşüktür. Bu durumun ortaokula yeni başlamalarından kaynaklı olduğu söylenebilir. 6.Sınıf öğrencilerinin diğer sınıflara göre daha etkili iletişim kurduğu görülmüştür. Eğitim seviyesi yüksek olan bireylerin çocuklarının sportif faaliyetlere katılım düzeyi ve iletişim becerileri düzeyinin eğitim seviyesi düşük olan bireylerin çocuklarına göre daha fazla olduğu görülmüştür. Aile gelir seviyesi yüksek olan öğrencilerin, aile gelir seviyesi düşük olan öğrencilere göre iletişim becerileri düzeyinin daha yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Gaziantep İli, iletişim becerileri, iletişim ve spor, ortaokul, sportif faaliyet

ABSTRACT

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE LEVEL OF PARTICIPATION OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS TO SPORT ACTIVITIES AND THE COMMUNICATION SKILL LEVELS

Turgut GÜNEY

Master of Science thesis, Department of Physical Education and Sport

Supervisor: Assoc. Doç. Dr. Uğur ABAKAY

January 2022, 51 pages

The main purpose of this research is to find out whether there is a relationship between the level of participation in sports activities and the level of communication skills of secondary school students. In addition, it is to determine whether there is a significant relationship between participation in sports activities and communication skill level. The population of the research consists of students studying in schools in the central districts of Gaziantep in the 2021-2022 academic year. Communication Inventory developed by Ersanlı and Balcı (1996) was used to collect data in the research. Research data was collected via Google Form. SPSS 22 program was used for the analysis of the data obtained in the research. One Way ANOVA, post hoc analysis and pearson correlation analysis were used as statistical methods. In the study, it was determined that there is a positive relationship between participation in sports activities and communication skill levels.

As a result, it has been determined that there is a positive relationship between participation levels in sports activities and communication skill levels. There was no difference between genders in the level of participation in sports activities, and it was seen that female students achieved higher scores than male students in terms of communication skill levels. It can be said that female students communicate more effectively than male students. It has been observed that the 12-14 age group participates more in sports activities than the 9-11 age group. The participation level of the 5th graders in sports activities is lower than the other grade groups. It can be said that this situation is due to the fact that they have just started secondary school. It has been observed that 6th grade students communicate more effectively than other classes. It has been observed that the level of participation in sports activities and communication skills of the children of individuals with high education level are higher than the children of individuals with low education level. It has been observed that students with high family income have higher communication skills than students with low family income.

Key Words: Gaziantep Province, communication skills, communication and sport, secondary school, sportive activity

1.GİRİŞ ve AMAÇ

İletişim, bilgi duygu ve becerilerin çeşitli imgeler kullanılarak aktarılmaya çalışılması, mana bulma çabası, fikir değiş tokuşu gibi manalar yüklemek mümkündür (1). İletişimi, bu sürece dahil olanların, bilgi ve sembol üreterek birbirlerine aktardıkları ve bu mesajları anlamaya çalıştıkları bir süreç olarak tanımlar (2).

İnsanlar sosyal varlıklardır. Çevreleriyle sürekli etkileşim halindedir. Birbirlerine anlatmak istedikleri, birbirlerine öğretmek istedikleri, birbirlerinden öğrenmek istedikleri her şey iletişim sayesinde gerçekleşir. İletişim sözlü, sözsüz, vücut dille ile gerçekleşir (3). Günümüzde ise teknolojinin gelişmesi ile mektupların yerini e-postalar, anlık bildirim ve elektronik mesajlar almışlardır.

İletişimde mimik ve jestlerde önemli bir yer tutar. İnsanlar bazen anlatmak istediği şeyleri sessiz bir şekilde dramatize ederek anlatma ihtiyacı hissederler (2).

İletişimin belirli öğelerden meydana gelir. Bu öğeler ise kaynak diğer bir adıyla verici, gönderilmek istenen iletiye mesaj, iletişimin sağlandığı diğer tarafa ise alıcı denir (4). Bu öğelerden arasındaki kopukluk veya arıza, iletilen mesajın doğru algılanamamasına sebebiyet verir, bu sebeple mesajlar eksik veya yanlış anlaşılabilir. Böyle bir durumda ise iletişim sorunlu bir şekilde gerçekleşmiş olur. Buna da iletişimsizlik diyebiliriz.

İletişimin etkili gerçekleşebilmesi için, iletişimin alt boyutlarının aktif olması gerekmektedir. Zihinsel, duygusal ve davranışsal alt boyutlarını yaparak ve yaşayarak yapması gerekmektedir.

Bir insan okuduğunu veya dinlediğini anlamalı, anladığını ise duyguları ile etkileşime girmesini sağlamalı bu durumu ise davranışa dönüştürmesi sonucu iletişim etkili bir hal alacaktır. İletişim TDK' ya göre “Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması, bildirişim, haberleşme, iletişim.” olarak tanımlanmıştır (5).

İletişim spor alanının içerisinde ele aldığımızda, sporcunun performansını etkileyecek değerler bakımından incelenmesi gereken bir konudur. İletişim becerilerinin etkili kullanımı, bireysel ve takımsal açıdan performansı, önemli derecede etkiler (6).

İletişim becerisi; kişilerarası duygu ve düşünce alışverişinde iletilerin doğru bir biçimde anlaşılması şeklinde ifade edilmektedir (7). İletişim becerileri sözel ve sözel olmayan iletilere duyarlılık, etkili bir biçimde dinleme ve etkili bir biçimde tepki verme olarak özetlenebilir (8). İletişim becerilerinin kendiliğinden ve sezgi yoluyla gerçekleştiğini düşünenler olsa da çok fazla çalışma, iletişim tekniklerinin çoğu öğesinin sonradan öğrenilebilen ve öğretilen özellikler olduğunu göstermektedir (9). İletişim becerilerinin ne tür beceriler içerdiğine ilişkin görüşlerde farklılıklar bulunmaktadır. Bunlardan birisinde iletişim becerilerinin sözel, sese dayalı, fiziksel, dokunsal, hareket içeren iletileri ve bu iletilerin çeşitli şekillerde birliktelik kullanıldığı belirtilmektedir (10).

Bazı araştırmacılara göre; iletişim becerilerinden en fazla kullanılan dinlemenin fiziksel ve psikolojik dinleme olarak ikiye ayırabiliriz (11). Dinleme etkinliğinin fiziksel kısmında, konuşan bireyin yüzüne doğrudan bakmak, vücut olarak ona doğru yönelmek, gözlerle bir bağlantı oluşturmak gibi özellikler yer alırken psikolojik kısmında ise söylenenleri sadece işitmek değil, konuşulan sözlerin altında yatan duyguları da anlamaya çalışmak gelir (12). Etkili tepki verebilme becerileri ise daha fazla alan kaplar. Bunlar soru sormak, konuşmaya devam ettirmeye yönelik tepkiler vermek, vücut dilini kullanmak, geri dönütte bulunmak, duyguları kişiselleştirmeye yönelik tepkiler vermek, konuşmayı özetlemek bunlardan bazılarıdır (13).

İletişim becerilerine yönelik yapılan araştırmaların bir kısmında, iletişim becerileri eğitiminin iletişim becerileri üzerindeki etkilerine bakılmıştır (14).

Diğer bir çalışmada ise iletişim becerileri eğitimi alan ve almayan iki grup oluşturulup iletişim becerilerindeki değişim gözlenmiştir. Çalışmada, on iki oturumdan oluşan iletişim becerileri eğitimi alan grubun diğer gruba kıyasla iletişim becerilerinin arttığı ortaya konulmuştur (15).

Buna benzer bir diğer çalışma ise Ankara Mesleki Eğitim Merkezi'ne gelen genç işçilere yapılmıştır. "İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği" uygulanıp, eşit puanlara sahip iki grup oluşturulmuştur. Bir gruba beş oturumluk iletişim becerileri eğitimi verilmiştir, diğer gruba ise herhangi bir eğitim verilmemiştir. Eğitimden sonra her iki grubun iletişim becerilerini nasıl değerlendirdiğine tekrar bakılmıştır (16).

Spor, kişinin beden ve ruh sağığı açısından gelişimini, belirlenmiş kurallara göre rekabet ölçüleri içerisinde mücadele etme, heyecan duygusunu yaşama, yarışma, galip gelme ve gerçek anlamda başarı gücünü arttırmayı amaçlayarak kişinin en yüksek noktaya erişebilmesi için sarf ettiği yoğun çabalaradır (17).

Spor, ciddi, kuralları olan ve bu kurallara ilave yapılabilen bir oyundur. Spor birtakım kurallar, performans ve kalite standartlarından oluşmuş bir yapıdır. Spor, belirli şartlar altında gerçekleşen fiziksel hareket demektir (18).

Türkiye’de okulların haricinde gerçekleşen faaliyetler, ağırlıklı olarak spor üzerinedir. Beden eğitimi ve spor etkinlikleri, bireylerin fiziksel, zihinsel ve psikolojik açıdan sağlıklı gelişmelerini sağlayan, bu alanda kazandıkları her türlü bilgi, beceri ve güzel alışkanlıklar sayesinde, ahlaki açıdan gelişmelerinde önemli rol oynar (19).

İnsanları fiziksel etkinliklere katılma sebepleri; statü, başarı, çevre, sosyalleşme, keyifli zaman geçirme, hayat kalitesi gibi motivasyon kaynaklarıdır (20).

Günümüzde ise bireylerin fiziksel aktivitelere katılımın gittikçe azalmasının sebebi teknolojik gelişmelerin getirdiğı konfor, yoğun çalışma şartlarının getirmiş olduğu zihinsel yorgunluk ve geçmişten günümüze taşınmış geleneksel oyunlardan uzaklaşarak, e-oyunların tercih edilmesidir (21, 22).

Bu araştırmanın temel amacı, ortaokul öğrencilerinin sportif faaliyetlere katılım düzeyleri ile iletişim beceri düzeyleri arasında bir ilişkinin olup olmadığını kontrol etmektir. Ülkemizde iletişim beceri düzeyi ile ilgili yapılmış araştırmalar bulunmaktadır. Ancak sportif faaliyetlere katılım düzeyi ile iletişim beceri düzeyinin etkilerinin incelendiğı çalışma literatürde fazla yer almamaktadır. Bu sebepten ötürü yapılan çalışma önemlidir. Ayrıca spora katılım ve iletişim beceri düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek ise araştırmamızın bir diğer amacını oluşturmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki problemlere yanıt aranmıştır:

1.Sportif faaliyetlere katılım düzeyi ve iletişim becerileri düzeyleri nasıldır?

2.Yaş değişkeni açısından sportif faaliyetlere katılım düzeyi ve iletişim becerileri arasında farklılık var mıdır?

- 3.Cinsiyet değişkeni açısından sportif faaliyetlere katılım düzeyi ve iletişim becerileri arasında farklılık var mıdır?
- 4.Sınıf değişkeni açısından sportif faaliyetlere katılım düzeyi ve iletişim becerileri arasında farklılık var mıdır?
- 5.Anne eğitim değişkeni açısından sportif faaliyetlere katılım düzeyi ve iletişim becerileri arasında farklılık var mıdır?
- 6.Baba eğitim değişkeni açısından sportif faaliyetlere katılım düzeyi ve iletişim becerileri arasında farklılık var mıdır?
- 7.Aile gelir değişkeni açısından sportif faaliyetlere katılım ve iletişim becerileri arasında farklılık var mıdır?
- 8.Sportif faaliyetlere katılım düzeyi ile iletişim becerileri arasında nasıl bir ilişki vardır?

2.GENEL BİLGİLER

2.1.İletişim

İngilizce “communication” kelimesinin Türkçede karşılığı olan iletişimin, kökeni “communis” kelimesidir. Latince bir kelime olan communis, birçok nesneye veya birçok kişiye ait birlikte gerçekleştirilen anlamını ifade eder (23). İletişim “bilgiyi üretme, aktarma ve anlam yükleme süreci” olarak ifade edilmiştir (24). İletişim insanın çevreye adapte olabilmesi için en önemli gereksinimlerinden biridir (25). İnsan anlayabildiği ve anlatabildiği ölçüde iletişim kurar. Etrafında gerçekleşen olayları anlama ve kavrama yetisiyle beraber, anlatabilme kabiliyetiyle de iletişim kurmuş sayılırlar. Bireyin kurmuş olduğu iletişim, sosyal ilişkilerindeki memnuniyeti arttırması açısından büyük bir öneme sahiptir. Aksi taktirde birey çevresiyle kurmuş olduğu iletişimin başarılı olmaması halinde, bireyin kendini düzgün bir şekilde ifade edememesi veya kendini yanlış bir biçimde anlatması gibi durumlarda bireyin gün geçtikçe insanlardan uzaklaşarak kendini yalnızlığa sürüklemesi ve kendini mutsuz hissetmesine sebebiyet verecektir (26). İletişime dair birçok tanım yapılmıştır. İletilen duygunun, düşüncenin, tutumun, bilginin ve davranışların anlamlarının ortak olduğu üzerinde anlaşılmış olup, ortak noktayı oluşturmaktadır (27).

2.1.1.İletişim modelleri

Model, bir bilim dalının incelemiş olduğu gerçekliği grafik, şekil ve tablolar yardımıyla daha açıklayıcı bir biçimde tanımlanmasıdır. İletişim modelleri, iletişim ile ilgili gerçeklerin farklı şekillerle anlaşılır biçimde tanımlanmasıdır. Aşağıda üç farklı kişilerarası iletişim modelinden bahsedilmiştir (28).

2.1.1.1.Doğrusal modeller

“Aristo Modeli, , Schramm Modeli, Dance Modeli, Westley- Mac Lean Modeli, Gerbner 'in Genel - İletişim 29 Modeli, Lasswell Modeli, Newcomb Modeli, Katz ile Lazarsfeld Modeli, Shannon-Weaver Modeli, Berlo Modeli, Barlund Modeli, Rogers-Kincaid Modeli, Riley ve Riley Modeli, Etki-Tepki Modeli, Bağımlılık Modeli, İki Aşamalı Akış Modeli, Gündem Kurma Modeli, Sessizlik Sarmalı Modeli vb”. (29).

Aristoteles İletişim Modeli ve Lasswell İletişim Modeli tek yönlü iletişim modellerine örnek olarak gösterilebilir. İlk iletişim modellerinden biri Aristoteles İletişim Modelidir. Bu modelde kaynaktan alıcıya mesaj gönderilir.

Aristoteles İletişim Modeli üç öğeden oluşmaktadır. Bunları kaynak, mesaj, alıcı olarak ele alabiliriz. Mesaj bir kaynaktan alıcıya gönderilir. İletişim süreci tek yönlüdür (30).

2.1.1.2.Dairesel modeller

İletişim sürecinde yer alan kişilerin davranışları üzerine odaklanılmıştır. İletişim sürecindeki kişilerin davranışlarına odaklanılan bu modeller dairesel ve döngüseldir. Osgood ve Schramm Modeli bu modele örnek olarak gösterilebilir. Bu modelde verici ile kaynak, alıcı ile kaynak arasında rollerin sürekli değiştiği gözlemlenir. İletişim süreci dinamik bir süreç olarak karşımıza çıkar. Kaynak mesajı kodlayarak göndermekte, alıcı ise kod açıp ve mesajı yorumlar daha sonra kaynağa yeni bir mesaj gönderir. Böylelikle iletişim süreci dairesel bir şekilde devam etmektedir. İletişim sürecinde geribildirim vardır (30).

Bu modelde dairesel bir süreç şeklinde ilerleyen iletişim değerlendirilmiştir. Kaynak ile alıcının kullandığı mesajların “anlamları” üstünde durulmuştur (31). Modelde eşit iki taraf vardır bununla birlikte her iki tarafın aynı görevleri yerine getirdiği düşünülür. Bu görevler ise kodlama, yorumlamadır (32).

2.1.1.3.Sarmal modeller

İletişimi, sürekli olarak genişleyen bir sarmala benzeten modellerdir. Dance iletişim modeli sarmal modele örnek gösterilebilir.

Dairesel Model'i yeterli bulmayan ve bu konu hakkında farklı düşüncelere sahip olan Dance, iletişimin döngüsel olmadığı fikrini ileri sürmüş, iletişimin sürekli genişleyen, iletişim alanının sürekli büyüyen ve iletişim hareketliliğinin ise sürekli olarak arttığını düşündüğü sarmal modeli geliştirmiştir. (29).

İletişim başladığı yere asla geri gelmez, iletişim ileri yönlü, hareketli bir süreçtir. İletişimi sarmal bir şekil olarak hayal edebilir, sürekli üstüne koyarak devam eden ve sürekli genişleyen, içinde bolca geribildirim bulunduran bir süreç olarak nitelendirebiliriz (30).

2.1.2.İletişim sınıflamaları

İnsanı iletişim birimi olarak içine alan iletişimler, iletişimin temel bileşenlerinden olan insan ve gerçekleştiği hareket alanı açısından sınıflandırabiliriz (33).

İçe dönük iletişim: Bireyin iç dünyasında iletiler ve semboller üretmesi ve bu iletileri yorumlamasıyla gerçekleşen iletişim türüdür.

Bireylerarası iletişim: Kaynak ve alıcının bireylerden oluşan iletişim şeklidir. Bireylerarası iletişimi ikiye ayırabiliriz. Sözel iletişim ve sözel olmayan iletişim diyebiliriz. İletişimin izlediği yol açısından ise bir yönlü ve iki yönlü iletişim diye ikiye ayrılır.

Topluluk-içi iletişim: Her türlü topluluk ve topluluğu oluşturan bireyler arasında oluşan iletişimlerdir.

Kitle iletişimi: Bilgi ve simgelerin kaynaklar tarafından oluşturulması sonucunda geniş insan kitlelerine ulaştırılması ve insan kitleleri tarafından bu iletilerin yorumlanma sürecine denir.

2.1.3.İletişim süreci ve ögeleri

İletişim süreci kavramı, bu süreci oluşturan ögelerin birbirlerini karşılıklı olarak etkilemesi, bu etkilenme sonucunda oluşan değişiklikleri ele alır. Ögeler arası kaynaşma, farklılaşma ve tekrarlanma mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır. Çünkü iletişimde bulunan ögelerin arasındaki ilişkinin incelenmesi, ögelerin birbirinden ayrı bir şekilde incelenmesi sonucunda bu gidişatın oluşturduğu durumların algılanabilmesine dayalıdır (23).

İletişim sürecini oluşturan ögeler; kaynak, algısal alan, ileti, alıcıdır. Kaynak iletişim sürecini başlatır. Bilgi ve sembolleri karşı tarafa gönderir. Gönderilen bilgi ve semboller, karşı tarafa aktarılmak istenen deyişlere ileti denir. Bu iletinin aktarıldığı tarafa ise alıcı denir.

İletişimin yaşandığı, bireylerin birbiriyle etkileşim içerisinde olduğu, iletişimin niteliğini, gerçeğe uygunluğunu, ifadelerin istenilen şekilde algılanması, deneyim ve tecrübeler, bireysel gereksinimler, inanç ve değerleri içeren alana algısal alan denir (34).

İletişim bazen basit bazen de kompleks bir süreç olabilir. Bu süreçte tarafların birbirlerini anlaması gerekmektedir. Birbirlerini anlayana kadar istenilen iletişim sağlanamaz. Bu süreci etkili bir şekilde kullanmak, bu süreci anlamak için belirli bir seviyeye gelmek gerekir (35).

İletişim süreci kaynağın göndermek istediği iletilerin, bilgilerin, duygu ve düşüncelerin doğru bir biçimde alıcıya ulaşması, karşı tarafın ise bu iletiyi anlayıp ve yorumlamasıyla gerçekleşir (36).

İletişim süreçlerinin işleyişini açıklamaya çalışan modellerin sayısı oldukça fazladır. Weaver Modeli ve Shannon Modeli bu süreci açıklayan, sıklıkla kullanılan modellerdir (37).

Kaynak

Kaynak ve alıcıya mesaj gönderendir. Bu mesajda bilgi birikimini, duygularını, fikirlerini kullanır. Bu mesajda sözlü ve sözlü olmayan her türlü imgeleri kullanır. Bu imgeleri karşı tarafın anlayıp yorumlayacağı bir şekilde aktarması gerekir. Bu mesajın kalitesini ise kaynağın geçmiş yaşantısı, iletişim becerisi, eğitim durumu, ruh hali belirler (38).

Kaynak, kelimenin kendisinden de anlaşılacağı üzere iletinin çıkış yeridir. İletişim sürecinin ögelerindendir. Kaynak mesajı kendisi üretebilir, üretilen mesajları başkalarına aktarabilir. İletinin çıkış yeri olduğu için iletişimi başlatan unsur olarak ele alınır. İletişimi başlatan, mesajı karşı tarafa aktaran ögedir (39).

Mesaj

İletişim sürecinde aktarılan bilgi ve imgeler, duygu ve düşünceler bütününe mesaj denir. İletişimin sağlanabilmesi için kaynağın oluşturduğu mesaj, alıcının anladığı ifadelerden oluşmuş olması gerekir. Mesaj; bilginin girmiş olduğu biçime denir. Bu mesaj sözlü veya sözsüz olabilir (40).

Mesaj, soyut veya somut olabilir. Mesaj, kaynağın fikirlerini, gayelerini, his ve duygularını ifade eden bilgi ve semboller bütünüdür. Mesajın içeriğini kelimeler, sesler, sözlü olmayan vücut hareketleri, jestler, mimikler, resimler veya müzik oluşturabilir. Mesajın içeriğinde çoğu zaman bu sembollerin birden fazlası bulunabilir. Önemli olan bu mesajın alıcı tarafından anlaşılabilir olmasıdır. Mesajı, alıcının anlayacağı, kavrayacağı şekilde ifade etmesi gerekir (41).

Kanal

Kanal, kaynağın oluşturduğu mesajların alıcıya iletilmesini sağlayan yol, yöntem ve araçlardır. Bu mesajlar kanallar sayesinde iletilir. Duyu organlarımız kanallardan gelen iletiyi alıcıya ulaştırmak için büyük bir öneme sahiptir. Bu iletim sürecinde genelde birden fazla duyu organımızı kullanırız (42).

Kanalın önemi oldukça fazladır. Etkili iletişimin önemli ögelerindendir. İletişimin amacı doğrultusunda, bulunulan ortamın olanakları ve diğer etmenlere önem verilmelidir (43). Kanal sayısı ile mesajın anlaşılabilirliği doğru orantılıdır. Kanal sayısı arttıkça anlaşılabilirlik oranı da artar. Mesaj kaynaktan çıkarken desteklenmelidir. Bu destek ise mesaja uygun bir şekilde sözlü veya sözsüz bir biçimde olabilir. Jest, mimik, beden hal ve hareketleriyle yapılabilir.

Alıcı

İletişimin bir tarafında mesaj üreten kaynak, diğer tarafında ise üretilen bilgi ve sembollerin ulaştırıldığı taraf dediğimiz alıcı bulunur. Alıcı, kaynaktan çıkan iletinin ulaştırılması gereken yer veya kişidir.

Alıcı, iletişim sürecinin son ögesidir. Gönderilen iletinin anlamlandırılmasında, bu iletiyi anladığını belli etmek, iletişimin gerçekleşmesini sağlamak için bu mesajın anlamlarını birlikte paylaşılmasını isteyen taraf veya kişi diyebiliriz (44). İletişim boyutunun yaşanması için alıcı bu iletiyi anlamalı, anlamlandırmalı ve ortak anlamlar üzerinde karar sağlamalıdır (45).

Alıcı, kaynaktan gelen mesajı duyu organlarını kullanarak algılamaya çalışır. Alıcı bu iletiyi anlamak, anlamlandırmak, çıkarımlar yapmak durumundadır. İletişim problemleri bu noktadan itibaren baş gösterir. Eğer mesajı alan taraf, kaynağın ulaştırmak istediği mesajı doğru bir şekilde anlamışsa sıkıntı yoktur. Eğer bu mesajı algılamada ve anlamlandırmada sorun yaşanırsa iletişim problemleri başlar. İletişimin en önemli noktası ise kaynak ve alıcının ortak paydada buluşabilmesidir. Anlam bütünlüğünü sağlayacak şekilde mesajın iletilmesi, iletilen bu mesajın ise ortak bir akıl üzerinde kesişmesi gerekmektedir. Bu kesişim olmazsa eğer kaynak tarafından alıcıya çeşitli sorular, hatırlatmalar, yönlendirmeler yapılmalıdır. Kaynağı bir anahtar gibi düşünersek alıcıyı da kapı kilidi gibi düşünmeliyiz. Kaynaktan çıkan kod kilit yuvasına oturmalıdır (46).

Geri bildirim

Kaynaktan çıkan mesajın alıcıya ulaşp, alıcıdan kaynağa karşılık olarak geri gönderilen her türlü iletiye geri bildirim denir. Geri bildirim iletişimin önemli öğelerinden biridir (47).

İletişim sürecindeki son aşamadır. Gönderilen iletiye cevap verme sürecidir. Gönderilen iletiyi anlayıp anlamadığına dair bilgiler içerir. İleti anlaşıldığı zaman kaynağın kendisine dönüşür. Alıcı bu bilgileri alır ve mesajı gönderen kaynağa yeni bir mesaj üreterek geri gönderir. Geri bildirimin önemi oldukça fazladır (48).

İletişimin etkili bir biçimde gerçekleşmesi için iletişimi oluşturan öğelerin dikkatlice incelenmesi gerekmektedir. İletişime dair her şey göz önünde bulundurulmalıdır. Kaynak, mesaj, alıcı, kanal, geri bildirimde yaşanan aksaklıklar iletişimin tamamını etkiler. Bu öğelerde yaşanan hatalar veya eksiklikler iletişim kalitesini düşürür (49).

2.1.4.İletişim türleri

İletişim türlerine ait sınıflamalar genellikle sözlü iletişim, yazılı iletişim, sözsüz iletişim şeklindedir.

Sözlü İletişim

İnsanların günlük hayatlarında konuşma dili olarak adlandırdıkları iletişim şekline sözlü iletişim deriz. İnsanların iletişim kurmasını ve anlaşmasını sağlayan en önemli özelliklerinden biri konuşmadır. Konuşmak için kelimelere ihtiyaç duyarız. Kelimelerin kullanılış itibarıyla farklı anlamlar içermesi mümkündür. Kelimelerin birden fazla anlamı olabilir. Kelimeler harflerden oluşur. Her harf ise bir sestir. Kelimeleri oluşturan bu ses unsurlarının tonlaması, şiddeti, ağızdan çıkışı, vurgulanması iletişimde önemlidir (50).

İletişimin en hızlı gerçekleşen şekli sözlü iletişimdir. Etkisi çok fazladır. İnsanların birbirleriyle kurdukları bu iletişim şekli içinde duygu, düşünce ve bilgiler içerir. Etkileşimi oldukça fazla olan bu iletişim türü bu sebepten ötürü diğer iletişim türlerinden daha büyük bir öneme sahiptir (51).

İletişim ses ile başlar. Sesler ise kelimeleri oluşturur. Kelimler ise cümleleri, cümleleri ise metinleri oluşturur. Her milletin kendine özgü bir dili vardır. İletişimin kaynağı ise dildir. Dil sayesinde konuşur, duygu ve düşüncelerimi dil sayesinde anlatırız.

Dili kullanarak gerçekleştirdiğimiz bu iletişim biçimine sözlü iletişim deriz. Sözlü iletişim de önemli olan bir diğer unsur ise dinlemedir (52).

Sözlü iletişimde alıcıya yönelik bilgi ve ifadeleri anlatmak amacıyla seçmiş olduğumuz kelimeler oldukça önemlidir. Bu kelimelerin söyleniş biçimi, tonlaması, vurgulanması, telaffuzu iletişimin etkili olması açısından önem arz eder. Dinleme, geri dönütle birlikte verici ile alıcı arasındaki etkileşimin artması için empatinin önemi yadsınamaz bir gerçektir (53).

Sözlü iletişimin kullanılış biçimleri oldukça fazladır. Bireysel olarak “mülakat, diyalog, görüşme, günlük konuşma” örnek verilebilir. Bilimsel olarak ise “panel, konferans, sempozyum, kongre” örnekleri mevcuttur. Bilgilendirme amaçlı ise “brifing, demeç, seminer, basın toplantısı” örnekleri verilebilir. Danışma amaçlı ise “forum, kurultay” örnekleri mevcuttur. Tartışma amaçlı ise açık oturum, münazara örnekleri vardır (54).

Yazılı iletişim

Kelimeleri ses ile değil de yazı ile kullandığımız iletişim türüdür. Sözlü ve yazılı iletişim arasında kullanılış biçimi olarak farklılıklar mevcuttur. Sözlü iletişimde ses ön planda iken yazılı iletişimde ise bunların görsellik kazandığı yazı ön plandadır. Sözlü iletişimde günlük konuşma dilini kullanırız. Yazılı iletişim de ise belirli kurallara sahip olan yazı dilini kullanırız. Bu kurallar dilin etkinliğini arttırır. İletişimin etkili olması açısından bu kuralların önemi oldukça fazladır. Sözlü iletişimde kaynak ve alıcının aynı yerde aynı zamanda bulunması gerekir. Yazılı iletişim de ise buna gerek yoktur. Konuşma dili ile bozulma riski taşıyan bilgi ve birikimlerin yazıya aktarılması oldukça önemlidir (55). Bir metnin aslını koruması için yazılı iletişim oldukça büyük bir öneme sahiptir. Tarih boyunca yazılı iletişim örnekleri karşımıza fazlaca çıkmaktadır. Bu yazılı iletişime örnek verecek olursak; gazeteler, dergiler, resmi yazılar, genelgeler, kanunlar, broşürler, afişler, mektuplar, sözleşmeler, başvuru formları yazılı iletişim araçları olarak karşımıza çıkar (56).

Sözsüz iletişim

Sözlü olmayan iletişim türü olarak karşımıza çıkar. Bu iletişim türünde sözlü iletişimi desteklemek için beden dilini kullanırız. Beden dilini ise kişinin hal ve hareketleri, mimik ve jestleri oluşturur. Bireyler arası iletişimde anlatılmak istenen olayların %65 ‘ine yakın kısmını sözlü olmayan mesajlarla iletiriz (56).

Göz kontağı, el hareketleri, vücut duruşu, yüz ifadeleri bu iletişimde büyük bir yer tutar. İletişimin etkili olması açısından önemi büyüktür. Büyük bir beceri ister. Sözsüz iletişimde sözlü iletişimde kullandığımız kelimeleri bir veya birkaç hareketimizle anlatabiliriz. İletişimin ekonomik ve etkili olması açısından büyük bir avantajdır (57).

Bireyler arası iletişimde sözlü olmayan iletişimin önemi büyüktür. Sözsüz iletişimin iki boyutu vardır. Birinci boyutu sadece vücut hareketleriyle sesleri ve kelimeleri kullanmadan mesaj iletimini sağlamak. İkinci boyutu ise sözlü iletişimi desteklemek

için vücut hareketlerini, mimikleri ve jestleri kullanmak. Birey bir mesajı onaylamak için kafasını sallayabilir. Bu hareketi birinci boyutuna örnek teşkil eder. Birey bir şeyi beğendiği zaman ise bunu beğendiğini söylerken kafasını sallayabilir veya çeşitli mimikleri işin içine katabilir. Bu örnek ise sözsüz iletişimin ikinci boyutuna örnek teşkil eder. Alıcı da aynı şekilde kaynağın iletişim sırasında hal ve hareketlerinden, kişinin bu süreçte mutlu olup olmadığını, sıkılıp sıkılmadığını anlayabilir (32).

2.1.5.İletişim becerileri

Kişinin kendini ifade edebilmesi, karşısındaki ile sağlıklı bir iletişim kurabilme becerisine iletişim becerisi denir. Bu iletişimin etkinliği arttırmak için kelime seçimi, anlatma ve dinleme, geri dönüt sağlama, sözsüz iletişimi kullanma, anlatımını destekleyecek hareketler yapması bir beceri ister. Bir önceki cümlede geçen olayların hepsi ise iletişimin etkili olması için gerekli becerilerdendir (58).

İletişim becerisi, mesajı gönderen kişinin karakteri ile ilgili duygu ve düşünceleri değerlendirip, bir süzgeçten geçirerek mesajın ana fikrini yakalayabilmesinden geçer. Alıcı mesajı anlar ve iletişimi sağlamış olur (59).

İletişim anne karnında başlar. Birey doğduğu andan beri iletişim kurma çabası içerisinde. Birey iletişim kurma çabasında içinde olduğu süreçte etkili iletişim kurduğunun söylenebilmesi için belirli becerileri elde etmesi gerekir. İletişimin öğelerine gerekli önem verilmediği zaman iletişim hasara uğrar veya iletişimin öğelerinde meydana gelen aksaklıklar ve hatalar iletişimi olumsuz yönde etkiler. Birey kendini düzgün bir biçimde ifade edemezse karşısındakinin onu anlaması mümkün değildir. İletişim aynı zamanda bir yaşanmışlık olmakla beraber iletişim bir tecrübedir. İnsan hayatı boyunca sayılamayacak derece iletişim kurar. Bu iletişimler sonucu elde ettiği tecrübeyle beraber belirli becerilerinin gelişmesine fayda sağlar. Hatta becerileri, yaşanmışlıklar dolayısıyla alışkanlıklara, reflekslere dönüşür (60).

Bireyler karşılaştıkları olaylarla ilgili bilgi ve birikimlerini kullanarak bakış açısı geliştirmesi, olayları araştırması, uyarılarda bulunması, eleştiri yapması, bir düşünceyi takdir etmesi gibi hareketlerde bulunabilir. Kişinin bunları gerçekleştirmesi iletişim becerisine sahip olduğunu gösterir (49).

Eşitlik, şeffaflık, empati, etkililik, yeterlilik gibi kavramları iletişim becerilerinin boyutları olarak ele alabiliriz (61).

2.2.Spor

Kendine ait kurallara sahip, hiçbir şekilde kuralların dışına çıkılmadığı, çıkıldığında ise anlamını kaybeden, kendine ait kurallarla yönetilen, ferdi ya da takım olarak kazanmaya, yenmeye yönelik gerçekleştirilen fiziksel etkinliklerin hepsine spor denir (62).

Mücadele ve rekabete dayalı, bedenin tamamının aktif olması, çeşitli biyolojik ve fizyolojik temelleri kullanarak kişilerin veya grupların antrene edilmesi sonucunda faaliyetlere katılma amacı güden, kurallı oyunlara spor denir (63).

Oyunun belirli kurallara dayandığı ve zamanla bu kurallara eklentiler yapılarak devam edildiği, mücadeleye dayanan, antrenmanlar sayesinde hazır bulunuşluluk seviyesini arttıran, müsabakalarda bunu yansıtmaya çalışan, fiziksel etkinliklerin önceden belirlenmiş koşullar altında gerçekleşmesine spor denir (64).

2.2.1.Sporun sınıflandırılması

Sporu kendi içerisinde türü ve yoğunluğuna göre dört başlıkta inceleyebiliriz. Bunları kitle sporu, performans sporu, okul sporu, özel gruplarda spor olarak sınıflayabiliriz.

Kitle sporu

Kitlelerin, toplulukların, insanların gündelik yaşamlarında yapmış oldukları spor olarak ifade edilebilir.

Çoğunlukla insanların mesai saatleri dışında gerçekleştirdiği etkinlik olduğundan ötürü “serbest zaman sporu” denilebilir. İnsanlar boş vakitlerini etkili bir biçimde değerlendirmek için spor yapmayı tercih ederler (65).

Çağımızda sportif faaliyetlerin çoğunluğu, boş vakit sporu haline gelmiştir. Boş vakitlerinde spor yapmayı tercih eden bireylerin sayısının diğer etkinliklere oranla daha fazla olduğu görülmektedir (66).

Kitle sporu; dinlenmek eğlenmek, stres atmak, sağlığı sürdürmek, sağlık elde etmek, arkadaş edinmek için boş vakitlerde gerçekleştirilir.

Okul sporu

Öğrenciler okulda geçirmiş oldukları zaman oldukça fazladır. Teorik derslerden ötürü hareketsiz kalan öğrencilerin fiziksel etkinliğini arttırmak amacıyla beden eğitimi ve spor dersi ders müfredatlarında yer almaktadır. Bu ders sayesinde öğrenciler çeşitli sporlarda fiziksel kabiliyetlerini arttırmırlar. Karakterin gelişmesinde büyük bir öneme sahip olan Beden Eğitimi ve Spor dersinde öğrenciler kendilerini düzgün bir biçimde ifade etmeyi, duygularını kontrol etmeyi, duyarlı olmayı öğrenirler. Bu derste öğrenciler yetenekli olduğu spor branşlarında okul takımlarına seçilirler. Diğer okullarla düzenlenen sportif etkinliklere katılım sağlarlar. Okul sporu bireyin çok yönlü gelişmesinde büyük bir öneme sahiptir (67).

Ortaokul ve liselerde Beden Eğitimi ve Spor dersi planlı bir şekilde gerçekleştirilir. Yükseköğretim kurumlarının bir kısmında bu faaliyetler öğretim programının içerisinde yer alır. Birçok spor dalında okullar arası sportif faaliyetler düzenlenmektedir. Düzenlenen bu faaliyetlere “okul sporları” denir.

Okulda ders saatleri dışında çeşitli sportif etkinlikler gerçekleştirilir. Bireyin spor eğitimi almasındaki asıl önemli nokta ise bireyin çok yönlü gelişimine katkı sağlamasıdır. Bireyler spor yaparken fiziksel yönden gelişim sağlarlar. Katıldıkları bu etkinliklerde stres atıp mutlu olurlar. Çeşitli ödüllerle pekiştirilen bireyler, sporu hayatında kalıcı hale getirmeye çalışırlar.

Ruhsal açıdan gelişimini olumlu yönden etkileyen sportif faaliyetlerin önemi, gelişim çağındaki öğrenciler ve gelişimini tamamlamış bireyler için de büyük bir öneme sahiptir (68).

Performans sporu

Fiziksel etkinliklerin karakteristik yapısına uygun bir biçimde biyolojik, fizyolojik ve ruhsal verime “performans” denir. Bireyler antrenman yaparak sportif hazır bulunuşluluk seviyesini arttırmırlar. Arttırmış oldukları bu seviye ile sportif faaliyetlere katılım sağlarlar. Bu faaliyetlere katılım sağlayan bireylerin gerçekleştirmiş olduğu fiziksel etkinliklerin verimine ise “performans” denir (69).

Sportif performans, bir aktiviteyi gerçekleştirmek için harcanan toplam çaba olarak ifade edilebilir. Bir sporcunun üretim kalitesine, üretim kapasitesine, tüm olumlu ve

olumsuz faktörlere rağmen performans üretebilme becerisi sportif performans olarak kabul edilebilir (70).

Sporu diğer etkinliklerden ayıran en önemli unsur rekabete dayalı olmasıdır. Birey veya takımların galip gelme isteğidir. Her zaman daha iyi sonuçlara ulaşmak için daha başarılı olmak için elde edilen başarıyı devam ettirebilmek için uzun soluklu antrenman ve çalışmalarla sınırları zorlayan ekonomik sebeplere bağlı üst düzey spor etkinliklere “performans sporu” denir. Elit spor olarak da bilinen performans sporunu gerçekleştiren bireyler veya takımlar profesyonellerdir. Bireylerin, takımların veya ülkelerin uluslararası arenada kendilerini göstermek için güzel bir fırsat olan performans sporu kültürel, siyasi ve ekonomik faktörlerin niteliğini ve niceliğine bağlı olarak diğer sporlardan farklı bir alanda değerlendirilir (71).

Özel gruplarda spor

Toplumu oluşturan her birey aynı sağlık seviyesine sahip olmayabilir. Çeşitli fiziksel, zihinsel, ruhsal engellere sahip olan bireylerimiz mevcuttur. Bu şekilde özel duruma sahip olan bireylerimize özel ortamlar hazırlanarak, onlara özel kurallar oluşturularak, olanak ve becerileri nispetinde spor ortamları, sportif faaliyet alanları hazırlanır (67).

Her birey aynı değildir. Her bireyin spor yapma isteği birbirinden farklılık gösterir. Engeli olan bireylerin gelişimi için spor güzel bir araçtır. Kısa vadede ve uzun vadede hedefler konularak bireyin gelişimi hedeflenebilir.

Bireyler sportif faaliyetleri yeri geldiğinde hobi olarak yeri geldiğinde ise belirli bir disiplin içerisinde gerçekleştirebilir yarışmalara katılım sağlayabilirler. Dünya ülkelerinde birçok engelli sporcu bulunmaktadır. Bu sporcular için çeşitli turnuvalar hatta paralimpik olimpiyatları düzenlenmektedir.

Spor sayesinde engelinin vermiş olduğu bunalımdan uzaklaşarak enerjilerini spor yapmak için kullanırlar. Engelli bireyler için mükemmel bir fırsattır (72).

2.2.2.Sporun amacı

Milletlerin geleceği, genç nüfusa bağlıdır. Gençler eğitimleri süresince veya eğitim hayatını noktadıklarında fiziksel ve ruhsal olarak belirli bir olgunluğa gelmiş olması gerekmektedir. Eğitim sayesinde bireylerin yetenekleri keşfedilerek, bu yeteneklerinin üst seviyelere ulaştırılması amaçlanmaktadır. Günümüz çağında bireyleri fiziksel,

zihinsel, duygusal yönleri ile çok yönlü gelişimini sağlayarak topluma yararlı bireyler haline getirmek eğitimin nihai amaçlarından biridir. Bireylerin gelişimi ise zihinsel eğitiminin yanında fiziksel eğitimle mümkündür (73).

İnsanı analiz ettiğimiz zaman yaratılışında bir hareketlilik olduğunu gözlemleyebiliriz. İnsanın sağlıklı bir biçimde fonksiyonlarının devam ettirebilmesi için harekete gereksinim duyar. Hareket aynı zamanda birikmiş gerginliğin, stresin vücuttan atılması için bulunmaz bir nimettir. Hareket çok boyutlu bir kavram olup; estetik, fiziksel görünüş, vücut analizi, sağlık, toplumsal birikim olarak çeşitli alt boyutlara sahiptir (73).

2.2.3.Sporun önemi ve faydaları

Spor bireylerin çok yönlü gelişimi için büyük bir öneme sahiptir. Bu çok yönlü gelişimi fizyolojik, psikolojik, sosyolojik, ekonomik açıdan ele alabiliriz. Sporun çok yönlü gelişimi aynı zamanda bireylere çok yönlü faydalar da sağlar. Sporun yararları oldukça fazladır. Süreklilik arz eden sportif faaliyetler sayesinde kas ve kemik kütlelerinde azalış, kan basıncında azalma, esnekliğin artması, koordinasyon becerilerinde artış gözlemlenir. Spor yapan bireyler kilolarını sağlıklı bir şekilde koruyarak, sağlıklı bir şekilde uyuyarak, stresten ve gerginlikten uzaklaşarak kaliteli bir yaşam sürerler. Spor aynı zamanda bireylerin sosyalleşmesini sağlar. Bireyin sosyal ve kültürel açıdan etkinliğini artırır. Sporun ekonomik gelişime fayda sağladığı da bilinmektedir (74).

Beden eğitiminde amaç, bedenin bir araç olarak kullanılarak tüm kişiliğin eğitilmesidir. Beden eğitimi ve spor; insanın sağlıklı olmasını, sağlığının korunmasını, beden ve zihnen güçlü olmasını, genel yaşantısında mutlu olmasını, kendini gerçekleştirmesini, ahlaki değerler kazanmasını ve toplumsallaşmasını sağlar (75).

Spor kişisel açıdan bireyleri olumlu yönde etkiler. Spor yapan insanlar; gün içerisinde yaptığı işleri belirli bir düzen içerisinde gerçekleştirir. Gerçekleştirmiş olduğu bu işleri yaparken güç, kuvvet, esneklik sayesinde günlük yaşantısını verimli hale getirir. Spor yapan bireylerin bağışıklığı kuvvetlenir. Bu sebepten ötürü hastalıklara karşı daha dayanıklı olurlar. Kültürel ve fiziksel etkinlikler olan halk oyunlarına ait çeşitli beceriler kazanırlar. Fiziksel etkinlikler sayesinde sağlıklı davranış şekillerine sahip olurlar.

Boş vakitleri değerlendirme açısından belirli yetenekler elde ederler ve bu sayede boş vakitlerini daha etkili kullanırlar. Duyarlılık ve haz konusunda çeşitli tecrübeler elde ettiklerinden ötürü manevi açıdan da gelişmiş olurlar (76).

Spor, insanın iradesini şekillendirmesine katkı sağlar. Bu sayede kişi özgüven sahibi olur. Kendine olan güveni artar. Karakterin şekillenme sürecini kolaylaştırır. Başarılı olmak için kişinin kendine güvenmesi gerekmektedir. Spor, bireyin kendini bulmasına, kendindeki özellikleri keşfetmesine katkı sağlar. Yaratıcılığı artırır (75).

Spor toplumsal yönden bireye çeşitli faydalar sağlar. Spor yapan bireyler hoşgörülü olurlar. Arkadaşlık kurmaları diğer bireylere oranla daha kolaydır. Belirli koşullar altında gerçekleşen spor bireylerin liderlik özelliği kazanmasına katkı sağlar. Duygularını kontrol etmeyi öğrenirler. Disiplinli bir şekilde çalışmayı alışkanlık haline getirirler. Bu sayede daha etkin çalışmayı ve dinlenmeyi öğrenirler. Sorumluluk duygusunu kuvvetlendirir. Birlikte çalışmayı öğretir. Spor yapmayan bireylere oranla daha kuvvetli ve isteklidirler. Bireyin toplumda yer almasını sağlayarak, bireyin toplumdaki yerini bulmasını sağlar (76).

Bireylerin içinde bulunduğu topluma adapte olması ve insanlar arası ilişkilerini düzgün bir biçimde düzenlemeleri; psikolojik, bilişsel ve fiziksel olarak sağlıklı olmalarıyla mümkündür. Beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin bireylerin sağlıklı, dinamik bir yaşama kavuşturulmasında ve günümüz hayat şartlarının getirdiği yorgunluğun ve stresin azaltılmasında büyük rolü vardır. Bu nedenle beden eğitimi ve spor faaliyetleri, her geçen gün önemini artırmaktadır. (75).

İnsanların sağlıklı bir hayat sürdürebilmesi için spor şarttır. Spor yapan bireylerin fiziksel görünümü ve psikolojileri yapmayanlara göre daha sağlıklıdır. Spor yapan bireyler kardiyovasküler rahatsızlıklardan ve diğer fiziksel rahatsızlıklardan da uzak kalır. Spor yapan bireylerin ruh sağlığı spor yapmayanlara göre daha sağlıklıdır. Spor sayesinde insanlar üzerinde biriken gerilimi ve stresi rahatlıkla atar. Şiddet, öfke, nefret gibi duygularının şekillendirilmesinde sporun önemi oldukça fazladır (77).

Bireyler spor sayesinde duygularını kontrol etmeyi, duygularını yönlendirmeyi öğrenir. Spor, sorumluluk bilincini geliştirir. Spor, adaptasyon sürecini hızlandırır. Sürekli değişen yaşam koşullarına uyum sürecini kolaylaştırır (80).

Spor, insanların sosyalleşmesine olanak sağlar. Sosyalleşme beraberinde kişiliklerin şekillenmesine olanak sağlar. Bireyler arası sevgiyi, hoşgörüyü, saygıyı, tevazuyu geliştirir. Spor yapan bireyler insan sağlığına zararlı alışkanlıklardan uzak dururlar. Spor yapan bireyler, iş hayatındaki stresten, sosyal hayattaki baskıdan uzaklaşarak, psikolojik olarak daha sağlıklı olurlar (75).

Toplumlar nitelikli insan gücüne ihtiyaç duyarlar. Bu nedenle sağlıklı bireylerden oluşan toplumlar daha nitelikli olurlar. Nitelikli toplumun şekillenmesinde spor önemli bir araçtır. Spor beraberinde sağlığı getirir. Spor yapan bireyler daha istekli olmakla beraber iradeleri kuvvetlidir. Spor yapan bireylerin öz güvenleri yüksek olur. Spor diğer bireylere güvenmeyi öğretir. Karakterin gelişmesini olumlu yönde etkiler. Spor yapan bireyler topluca hareket etmeyi öğrenerek, dayanışmanın ne denli önemli olduğunu farkına varırlar (78).

Beden eğitimi bireyin birçok yönden gelişmesine katkı sağlar. Bilişsel, fiziksel, psikolojik yönden bireyleri olumlu yönde etkiler. Sporda bir beceriyi elde etmek için bireyin zihinsel yetilerinin elverişli olması gerekmektedir. Beceri belirli kavramlar çerçevesinde fazla tekrarlar sayesinde öğretilir. Bu sebepten ötürü birey bir beceriyi öğrenirken bilişsel mekanizmaları kullanır. Birey hareketi algılamalı, bu hareketi düşünmeli, bu hareketi belirli bir mantık çerçevesinde gerçekleştirmelidir. Bu hareketi davranışa dönüştürdüğünde ise işin içine koordinasyon girer. Beceri kazanmak için yalnız o beceriye ilişkin düşünmek yeterli olmaz. O beceriye ilişkin kuralların, tekniklerin, yöntemlerin ve terimlerin öğrenilmesi de gerekir. (75).

Spor yapan insanlar toplumda sosyal bir statü sahibi olurlar. Spor yapan bireyin çevresiyle güzel ilişkiler kurarlar. Spor yapan bireyler maddi ve manevi yönden rahat olurlar. Spor yapan bireylerin iş kalitesi, iş verimi artar. Spor yapan bireyler boş vakitlerini iyi değerlendirirler. Kısacası spor hayatı kolaylaştırır (79).

Spor uluslararası arenada büyük bir öneme sahiptir. Spor aynı zamanda siyasi bir araçtır. Spor uluslar için ortak bir dildir. Ülkeler arasında yapılan sportif faaliyetler sayesinde barış ortamı sağlanmaktadır. Spor aynı zamanda bir diplomasi aracıdır. Ülkeler dış politikada yer edinmek amacıyla sporu bir araç olarak kullanır. Uluslararası yarışmalarda kazanılmış başarılar sayesinde ülkenin reklamı yapılır. Yapılan reklam sayesinde diğer ülkelere fikir ve düşüncelerinizi aşılayabilirsiniz.

Spor bir saygınlık unsurudur. Spor yurt içinde ve yurt dışında dayanışmayı sağlamak için ülkelerin başvurduğu sosyal bir araçtır. Spor, iç ve dış turizme katkı sağlar. Spor suçlu veya özürlü bireylerin sosyal hayata uyum sağlamalarında önemli bir araçtır. Spor kültürün ayrılmaz bir bütünüdür. Günümüzde ise spor bir bilim olarak ele alınmakta olup fakültelere ismi verilmiştir (76).

Sportif faaliyetlere katılan bireylerin uğraştıkları spor dalıyla ilgili araç gereç ve malzemeye ihtiyaç duymaları elzemdir. Sportif faaliyetler için gerekli olan bu malzemelerin üretiminde çalışan her kademenin ekonomik olarak kazanç elde etmeleri, sporun ekonomiye sağladığı faydanın açık bir kanıtıdır. Sportif organizasyonlara yarışmacı veya seyirci olarak katılan kişiler, yapılan organizasyonun yaşadıkları yerden farklı merkezlerde gerçekleştirilmesi durumunda hem seyahat hem de konaklama ihtiyaçları için turizm sektöründen faydalanır. Dolayısıyla sportif faaliyetler iç turizmi hareketlendirir. İnsanlar sportif faaliyetlere katılmak amacıyla seyahat ederler. Seyahat ettikleri yerlerde konaklama ihtiyacı hissederler. Burada vakit geçirirken beslenme ihtiyacı ve diğer ihtiyaçları için alışveriş yapmaları gereklidir. Aynı olay örgüsü dış turizm için de gereklidir. Böylelikle yeni bir iş sahası oluşmuş olur. Birey ekonomisine ve ülke ekonomisine katkısı yadsınamayacak derecede önemlidir (75).

2.2.4.Sportif faaliyetlere katılım

Sportif faaliyetler, bireyler arası etkileşimi arttırarak toplumsal kaynaşmayı sağlar bununla beraber bireylerin sosyal beceriler açısından gelişmesi, boş vakitlerini değerlendirmesi, geniş topluluklara ulaşması, fizyolojik ve psikolojik açıdan sağlıklı jenerasyonların ortaya çıkması için mükemmel bir araçtır (81).

Ülkemizde okul dışı gerçekleştirilen faaliyetlerin çoğunu sportif faaliyetler oluşturur. Beden eğitimi ve spor faaliyetleri, kişilerin fiziksel ve psikolojik yönden gelişimine etkisi gözle görülecek kadar büyüktür. Sportif faaliyetler sayesinde öğrenciler ve öğretmenler dürüst, sevecen, iyi niyetli, dürüst ve iyi ahlaklı olmalarına katkı sağlar (82).

Ders dışı sportif etkinlikler, haftalık öğretim programı içinde yer alan derslerin öğretimi dışında kalan zaman içinde, öğrencilerin, sportif etkinlikler yoluyla eğitimlerini devam ettirmesidir (83).

Ders dışı sportif faaliyetler, haftalık ders saatinin dışında kalan vakitler içerisinde gerçekleşen, öğrencilerin sportif etkinlikler sayesinde bu yöndeki eğitimlerine süreklilik kazandıran etkinliklerdir (83).

Sporun toplumsal amaçlarından biri sağlıklı nesiller yetiştirmektedir. Ülkeler bu durumu spor eğitimi sayesinde gerçekleştirir. Örgün eğitim ve yaygın eğitim programlarında yaklaşık olarak 14 milyon öğrencinin, çeşitli sportif faaliyetlere katılımı bugünkü eğitim sisteminizin vazgeçilmez fikirlerinden biri olmakla beraber öğrencilerimizin enerjilerini boşaltmak için, var olan stres ve gerilimin etkisini azaltmak için spor, mükemmel bir araçtır. Spor sayesinde öğrencilerimizin çok yönlü gelişimi sağlanır. Öğrenciler fiziksel, bilişsel ve ruhsal yönden nitelikli bir insan olarak topluma kazandırılması spor eğitimiyle mümkündür (84).

2.2.5.Sportif faaliyetlere katılımı etkileyen faktörler

Sportif faaliyetlere katılımı etkileyen faktörleri sıralayacak olursak, öğretmenlerin ve öğrencilerin bilgi düzeyleri, okulların ilgi ve kapasiteleri, cinsiyet ve yerleşim, ailenin yapısı ve ekonomik düzeyi, yaş olarak ele alabiliriz.

Öğretmenler yol göstericidir. Alanlarında yeterli bilgi birikimine sahip olmak zorundadır. Verilen görevleri hakkıyla yerine getirmelidirler. Öğretmenler öğrencilerinin boş vakitlerini nasıl değerlendireceğine dair bilgi sahibi olmalı ve öğrencileri yönlendirmelidirler. Bu sayede öğrenciler kendilerine ve topluma yarar sağlarlar. Öğretmenler bu yönlendirmeler sayesinde öğrencilerin ne gibi yararlar sağlayacağı hakkında öğrencilere bu yararlar hakkında bilgiler vermelidir. Öğretmenlerin bu yönden geliştirmeleri için hizmet içi eğitimlere, çeşitli seminerlere ihtiyacı vardır.

Sportif faaliyete katılımı arttırmaları için öğretmenlerin hazır bulunuşluluk seviyelerinin artırılması gereklidir. Bu sayede sportif faaliyetlere katılımın önündeki öğretmenlerin bilgi düzeyi engeli ortadan kalkmış olur (85).

Eğitimi düzeyi yüksek olan insanların boş zamanlarını değerlendirilmesi eğitim düzeyi düşük olan insanlardan daha farklıdır. Eğitim düzeyi yüksek olan insanlar boş vakitlerini sosyal ve sportif faaliyetlerle doldururlar.

Eğitim düzeyi yüksek olan insanlar tiyatro, sinema gibi kültürel faaliyetleri tercih etmekle birlikte sportif faaliyetlere de vakit ayırırlar. Bisiklete binerler, yürüyüş yaparlar, çeşitli sporlarla ilgili maç etkinlikleri düzenlemekle birlikte sportif faaliyetlere seyirci olarak katılım sağlarlar. Yeni yerler görme isteği eğitimi düzeyiyle beraber artmaktadır (86).

Sportif faaliyetlere katılım bir önemli hususta okulların fiziki kapasiteleridir. Okullarının yeterli düzeyde fiziki kapasitesinin bulunmaması, yapılacak olan sportif faaliyetlerin öğrencilerin görüşlerine sunulmadan yapılması yapılacak olan sportif faaliyetlerin verimliliğini düşündür. Okulların ders programlarında öğrenciler için boş vakitler bırakılmalıdır. Öğrenciler boş vakitlerini bilmeli bu doğrultuda hareket etmelidir. Okulda yapılan sportif faaliyetler sadece okulla sınırlı kalmaktadır. Halbuki okulun çevresindeki imkanlar göz önünde bulundurularak öğrencilerin farklı deneyimler elde etmesi sağlanmalı, öğrencilerin toplumsal yönden gelişimleri için gerekli yönlendirmeler yapılmalıdır. Birey toplumla iç içedir. Sportif faaliyetler ise sadece okulla sınırlı kalmamalıdır (85).

Sportif faaliyetlere katılımı etkileyen bir önemli faktör ise yerleşim alanı ve cinsiyettir. Yerleşim alanlarına bakacak olursak şehirlerde yaşayan öğrencilerin sportif faaliyetlere katılım oranı köy ve ilçelerde yaşayan öğrencilere oranla daha fazladır. Şehirde eğitim gören öğrencilerin haftalık spor yapma sıklığı hafta 3 veya 4 iken köy ve ilçelerde bu sıklık haftada 1 veya 2 ye düşmektedir. Cinsiyet faktörüne baktığımızda ise kız öğrencilerinin erkek öğrencilere göre daha az sportif faaliyetlere katıldığı gözlemlenmiştir. Kızların toplumdaki yeri ve aile içindeki yeri bunu belirleyen kültür değerleridir. Köy ve ilçelerde eğitim gören erkek çocukları da şehirlerde eğitim gören çocuklara oranla daha az sportif faaliyete katılmaktadır (85).

Aileler sportif faaliyetleri hoş görmeyip öğrencileri bu faaliyetlerden uzak tutmaya çalışabilirler. Ekonomik durumu iyi olmayan aileler çocuklarını sportif faaliyetlerden uzak tutmaya çalışabilirler.

Spora aile tarafından yönlendirilmek ve ailenin desteğini almak birey açısından çok önemlidir. Veliler yapılacak olan sportif faaliyetler hakkın gerekli araştırmaları yapmalı, bu faaliyetlerin her basamağında çocuklarını yakından takip edebilme imkanına sahip olmalıdır. Velilere sportif faaliyetlerde gerekli koşullar sağlandığında çeşitli görevler verilebilir.

Velilerin böylelikle sportif faaliyetler hakkında bilinçlendirilmesi önem arz eder. Bu konu hakkında bilgi sahibi olan veliler çocuklarını spora yönlendirmekten çekinmeyeceklerdir (82).

Sportif faaliyetlere katılımda yaş da önemli bir değişkendir. Yaşa göre spora katılım sıklığı ve faaliyet türü değişkenlik göstermektedir. Çocuklar boş zamanlarında oyun oynamayı severler. Çocuk parkına gitmeyi isterler. Gençler ise çeşitli eğlence mekanlarını tercih edebilirler. Yaşlılar ise kalabalıktan uzak, sessiz ve sakin yerleri tercih ederler (87). Bireylerin yaşına göre sportif faaliyetlere katılım türü değişkenlik gösterir. Bu sebepten ötürü her yaş grubuna o yaşın özellikleri göz önünde bulundurularak yaklaşılmalı ve o yaşa hitap eden sportif faaliyetlere yönlendirmek oldukça önemlidir.

3.GEREÇ ve YÖNTEM

3.1.Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışma ortaokul öğrencilerinin sportif faaliyetlere katılım düzeyi ve iletişim becerileri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmış olan bir çalışmadır. Çalışma grubunu Gaziantep'in merkez ilçelerinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada, Ersanlı ve Balcı (1996) tarafından geliştirilen İletişim Becerileri Ölçeği kullanılmıştır. Veriler Google Form aracılığıyla toplanılmıştır.

3.2.Evren Örneklem

Araştırma 2021-2022 eğitim-öğretim döneminde, Gaziantep İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı 1005 (506 kadın, 499 erkek) öğrenci üzerinde uygulanmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu 2020-2021 eğitim öğretim yılında merkez ilçelerde öğrenim gören öğrencilerden 1005 birey oluşturmaktadır. Araştırmada ele alınan öğrencilerin özelliklerini gösteren bilgiler tablo 3.1 'de verilmiştir.

Tablo 3.1. Araştırma grubunun değişkenlere göre frekans değerleri

		F	%
Yaş	9-11	307	30.5
	12-14	682	67.9
	15+	16	1.6
Cinsiyet	Erkek	499	49.7
	Kız	506	50.3
Sınıf	5.Sınıf	241	24.0
	6.Sınıf	241	24.0
	7.Sınıf	287	28.5
	8.Sınıf	236	23.5
Anne Eğitim	Yok	137	13.6
	İlkokul	642	63.9
	Lise	189	18.8
	Lisans ve Lisansüstü	37	3.7
Baba Eğitim	Yok	53	5.3
	İlkokul	528	52.5
	Lise	339	33.7
	Lisans ve Lisansüstü	85	8.5
Aylık Gelir	3000-4000 tl	550	54.7
	4001-5000 tl	225	22.4
	5001-6000 tl	150	14.9
	6001 tl ve üstü	80	8.0

Tablo 3.1’de katılımcıların yaşlarına bakıldığında 307’sinin (%30.5) 9-11. 682’sinin (%67.9) 12-14. 16’sının (%1.6) 15+ yaş aralığında oldukları. 499’unun (%49.7) erkek. 506’sının (%50.3) kız oldukları. 241’inin (%24) 5. Sınıf. 241’inin (%24) 6. Sınıf. 287’sinin (%28.5) 7.sınıf. 236’sının (%23.5) 8. Sınıf öğrencisi oldukları görülmektedir. Katılımcıların anne eğitim düzeylerine bakıldığında; 137’sinin (%13.6) yok. 642’sinin (%63.9) ilkokul. 189’unun (%18.8) lise. 37’sinin (%3.7) lisans ve lisansüstü mezunu. Baba eğitim düzeylerine bakıldığında; 53’ünün (%5.3) yok. 528’inin (%52.5) ilkokul. 339’unun (%33.7) lise. 85’inin (%8.5) lisans ve lisansüstü mezunu eğitim düzeylerine sahip oldukları görülmüştür. 550’sinin (%54.7) 3000-4000 tl. 225’inin (%22.4) 4001-5000 tl. 150’sinin (%14.9) 5001-6000 tl. 80’inin (%8) 60001 ve üzeri aylık gelire sahip oldukları görülmektedir.

3.3.Veri Toplama Teknikleri

Araştırmada kullanılan anket üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencilere ait bilgiler (yaş, orta öğretim başarı puanı, cinsiyet, sınıf düzeyi, okulu, ailenin gelir düzeyi, anne ve babanın eğitim düzeyi) bulunmaktadır. İkinci bölümde yine araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve yine 5’li likert ölçek olarak hazırlanan 7 sorudan oluşan sportif faaliyetlere katılım ölçeği bulunmaktadır. Bu seçenekler “hiçbir zaman=1, nadiren=2, zaman zaman=3, çoğu zaman=4, her zaman =5” şeklinde sıralanmıştır. Üçüncü bölümde 45 sorudan oluşan Ersanlı ve Balcı (1996) tarafından geliştirilen İletişim Becerileri Ölçeği kullanılmıştır. İletişim becerileri ölçeği ise zihinsel, davranışsal, duygusal olarak üç alt boyutta sınıflandırılmış olup elde edilen veriler ona göre analiz edilmiştir. Veriler Google Form aracılığıyla toplanılmıştır.

3.4.Verilerin Analizi

Ölçekten elde edilen veriler öncelikle bilgisayar ortamına aktarılmış, daha sonra da SPSS 22.0 paket programından yararlanılarak hesaplamalar yapılmıştır. Verilerin analizinde aritmetik ortalama, ölçümlerde ortalama puanların karşılaştırılması için varyans analizi One Way ANOVA, t testi, post hoc analizi ve pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

4.BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, öğrencilerin iletişim becerileri ölçeğinden elde ettikleri puanların çeşitli değişkenlere ilişkin farklılıkları gösteren t testi, tek yönlü varyans analizi, post hoc analizi, pearson korelasyon analizi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 4.1. Katılımcıların cinsiyetlerine göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların t-testi analizi

	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss.	t	P
Zihinsel	Erkek	499	40.01	10.63	-6.375	.001
	Kız	506	44.11	9.75		
Duygusal	Erkek	499	40.02	10.18	-5.372	.001
	Kız	506	43.38	9.61		
Davranışsal	Erkek	499	41.16	11.48	-7.437	.001
	Kız	506	46.35	10.62		
Sportif faaliyet katılım	Erkek	499	13.53	5.10	1.393	.464
	Kız	506	13.09	5.00		

Tablo 4.1’de katılımcıların cinsiyetlerine göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların t-testi analizi görülmektedir. Katılımcıların sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar görülmezken, iletişim becerileri ölçeğinde; zihinsel, duygusal, davranışsal alt boyutlarından anlamlı farklılıklar tespit edilmiş ve kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha yüksek ortalamaya sahip oldukları görülmüştür.

Tablo 4.2. Katılımcıların yaşlarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi

	Varyansın kaynağı	KT	Sd	KO	F	p	Anlamlı fark
Zihinsel	Gruplar arası	294.931	2	147.466	1.364	.256	
	Gruplar içi	108303.015	1002	108.087			
	Toplam	108597.946	1004				
Duygusal	Gruplar arası	205.639	2	102.819	1.020	.361	
	Gruplar içi	101045.402	1002	100.844			
	Toplam	101251.041	1004				
Davranışsal	Gruplar arası	695.802	2	347.901	2.707	.067	
	Gruplar içi	128764.039	1002	128.507			
	Toplam	129459.841	1004				
Sportif faaliyet katılım	Gruplar arası	545.847	2	272.924	10.885	.001	2 - 1
	Gruplar içi	25123.671	1002	25.074			
	Toplam	25669.518	1004				

Gruplar, 1. Grup: 9-11 yaş, 2. Grup: 12-14 yaş, 3. Grup: 15+ yaş

Tablo 4.2’de katılımcıların yaşlarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi görülmektedir. Katılımcıların ölçeklerden alınan puan ortalamalarına bakıldığında, iletişim becerileri ölçeğinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmazken, sportif faaliyetlere katılım ölçeği puanlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak adına yapılan post-hoc analizinde, 12-14 yaş grubunun 9-11 yaş grubundan daha yüksek puanlara sahip oldukları tespit edilmiştir.

Tablo 4.3. Katılımcıların sınıflarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi

	Varyansın kaynağı	KT	Sd	KO	F	p	Anlamlı fark
Zihinsel	Gruplar arası	1566.077	3	522.026	4.882	.002	2-1, 2-3 2-4
	Gruplar içi	107031.870	1001	106.925			
	Toplam	108597.946	1004				
Duygusal	Gruplar arası	1409.054	3	469.685	4.709	.003	2-1, 2-3 2-4
	Gruplar içi	99841.987	1001	99.742			
	Toplam	101251.041	1004				
Davranışsal	Gruplar arası	1017.414	3	339.138	2.643	.048	2-1, 2-3 2-4
	Gruplar içi	128442.427	1001	128.314			
	Toplam	129459.841	1004				
Sportif faaliyet katılım	Gruplar arası	671.885	3	223.962	8.968	.001	2-1, 3-1, 4-1
	Gruplar içi	24997.633	1001	24.973			
	Toplam	25669.518	1004				

Gruplar, 1. Grup: 5. Sınıf, 2. Grup: 6. Sınıf, 3. Grup: 7. Sınıf, 4. Grup: 8. Sınıf

Tablo 4.3'te katılımcıların sınıflarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi görülmektedir. Katılımcıların ölçeklerden alınan puan ortalamalarına bakıldığında, iletişim becerileri ölçeği alt boyutlarında ve sportif faaliyetlere katılım ölçeği puanlarında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak adına yapılan post-hoc analizinde 6. Sınıfların diğer sınıf gruplarından daha yüksek puana sahip oldukları görülürken, sportif faaliyetlere katılım ölçeğinde 5. Sınıfların diğer sınıf gruplarından daha düşük puan ortalamasına sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.4. Katılımcıların anne eğitim durumlarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi

Varyansın kaynağı		KT	Sd	KO	F	p	Anlamlı fark
Zihinsel	Gruplar arası	4499.092	3	1499.697	14.421	.001	4-1 3-1
	Gruplar içi	104098.854	1001	103.995			
	Toplam	108597.946	1004				
Duygusal	Gruplar arası	2333.870	3	777.957	7.873	.001	4-1 3-1
	Gruplar içi	98917.171	1001	98.818			
	Toplam	101251.041	1004				
Davranışsal	Gruplar arası	5325.031	3	1775.010	14.313	.001	4-1 3-1
	Gruplar içi	124134.810	1001	124.011			
	Toplam	129459.841	1004				
Sportif faaliyet katılım	Gruplar arası	261.757	3	87.252	3.438	.016	2-1
	Gruplar içi	25407.761	1001	25.382			
	Toplam	25669.518	1004				

Gruplar, 1. Grup: yok, 2. Grup: ilkokul, 3. Grup: lise, 4. Grup: üniversite

Tablo 4.4'te katılımcıların anne eğitim durumlarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi görülmektedir. Katılımcıların ölçeklerden alınan puan ortalamalarına bakıldığında, sportif faaliyetlere katılım ölçeği puanlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak adına yapılan post-hoc analizinde, ilkokul düzeyinde eğitim seviyesine sahip olanların eğitim düzeyi olmayan bireylerden, iletişim becerileri ölçeği tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak adına yapılan post-hoc analizinde; lise ve üniversite düzeyinde eğitim seviyesine sahip olanların, eğitimi olmayanlardan daha yüksek puan elde ettikleri bulunmuştur.

Tablo 4.5. Katılımcıların baba eğitim durumlarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi

Varyansın kaynağı		KT	Sd	KO	F	p	Anlamlı fark
Zihinsel	Gruplar arası	2938.925	3	979.642	9.281	.001	3-2 4-2
	Gruplar içi	105659.022	1001	105.553			
	Toplam	108597.946	1004				
Duygusal	Gruplar arası	1665.095	3	555.032	5.579	.001	3-2 4-2
	Gruplar içi	99585.946	1001	99.486			
	Toplam	101251.041	1004				
Davranışsal	Gruplar arası	3141.852	3	1047.284	8.299	.001	3-2 4-2
	Gruplar içi	126317.989	1001	126.192			
	Toplam	129459.841	1004				
Sportif faaliyet katılım	Gruplar arası	213.293	3	71.098	2.796	.039	3-2 4-2
	Gruplar içi	25456.225	1001	25.431			
	Toplam	25669.518	1004				

Gruplar, 1. Grup: yok, 2. Grup: ilkokul, 3. Grup: lise, 4. Grup: üniversite

Tablo 4.5'te katılımcıların baba eğitim durumlarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi görülmektedir. Katılımcıların ölçeklerden alınan puan ortalamalarına bakıldığında, sportif faaliyetlere katılım ölçeği puanlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Lise ve üniversite mezunu olan grubun puan ortalamalarının ilkokul mezunu gruba göre daha yüksek çıkmıştır. İletişim becerileri ölçeğinin tüm alt boyutlarında anlamlı farklılık bulunmuştur. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak adına yapılan post-hoc analizinde; zihinsel", "duygusal" ve "davranışsal" alt boyutunda, lise ve üniversite mezunu olan grubun puan ortalamalarının ilkokul mezunu olan gruba göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.6. Katılımcıların aile aylık gelirlerine göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi

Varyansın kaynağı		KT	Sd	KO	F	p	Anlamlı fark
Zihinsel	Gruplar arası	7663.687	3	2554.562	25.334	.001	4-2,3-2 2-1
	Gruplar içi	100934.259	1001	100.833			
	Toplam	108597.946	1004				
Duygusal	Gruplar arası	2920.400	3	973.467	9.910	.001	4-3,3-2 2-1
	Gruplar içi	98330.641	1001	98.232			
	Toplam	101251.041	1004				
Davranışsal	Gruplar arası	13318.911	3	4439.637	38.265	.001	4-3,3-2 2-1
	Gruplar içi	116140.930	1001	116.025			
	Toplam	129459.841	1004				
Sportif faaliyet katılım	Gruplar arası	112.535	3	37.512	1.469	.221	
	Gruplar içi	25556.984	1001	25.531			
	Toplam	25669.518	1004				

Gruplar, 1. Grup: 3000-4000 tl, 2. Grup: 4001-5000 tl, 3. Grup: 5001-6000 tl, 4. Grup: 6001+ tl

Tablo 4.6’da katılımcıların aile aylık gelirlerine göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların tek yönlü varyans analizi görülmektedir. Katılımcıların ölçeklerden alınan puan ortalamalarına bakıldığında, sportif faaliyetlere katılım ölçeği puanlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmazken, iletişim becerileri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı farklılık bulunmuştur. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak adına yapılan post-hoc analizinde; zihinsel”, “duygusal” ve “davranışsal” alt boyutunda, 6001+tl aile aylık gelire sahip olanların 5001-6000 tl aile aylık gelire sahip olan gruptan daha yüksek bulunmuştur. 5001-6000 tl aile aylık gelire sahip olan grubun 4001-5000 tl aile aylık gelire sahip olan gruptan daha yüksek çıkmıştır. 4001-5000 tl aile aylık gelire sahip olan grubun 3000-4000 tl aile aylık gelire sahip gruptan daha yüksek bulunmuştur.

Tablo 4.7. Katılımcıların iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların betimleyici istatistik değerleri

	N	Min.	Max.	$\bar{X}$	Ss.
Zihinsel	1005	15.00	75.00	42.28	10.40
Duygusal	1005	15.00	75.00	41.92	10.04
Davranışsal	1005	15.00	75.00	44.00	11.35
Sportif faaliyet katılım	1005	7.00	35.00	13.37	5.05

Tablo 4.7’de katılımcıların iletişim becerileri ve sportif faaliyetlere katılım düzeyleri görülmektedir. Katılımcıların iletişim becerileri ölçeğinde “zihinsel” alt boyutu ortalaması, “duygusal” alt boyutu ortalaması, “davranışsal” alt boyutu ortalaması, katılımcıların sportif faaliyetlere katılım düzeyleri ortalamaları tabloda görüldüğü gibidir.

Tablo 4.8. İletişim becerileri ve sportif faaliyetlere katılım korelasyon analizi

Sportif faaliyet katılım		
Zihinsel	r	.283**
	p	.001
	n	1005
Duygusal	r	.317**
	p	.001
	n	1005
Davranışsal	r	.223**
	p	.001
	n	1005

Tablo 4.8’de iletişim becerileri ve sportif faaliyetlere katılım korelasyon analizi görülmektedir. Analiz sonucuna bakıldığında iletişim becerileri alt boyutları ile sportif faaliyetlere katılım arasında korelasyon olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla sportif faaliyetlere katılım düzeyi arttıkça iletişim becerilerinin de arttığından söz edilebilir.

5.TARTIŞMA ve SONUÇ

Ortaokul öğrencilerinin sportif faaliyetlere katılım düzeyi ile iletişim beceri düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada cinsiyet, yaş, sınıf, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, aile aylık gelir değişkenleri açısından incelenmiştir. Sportif faaliyetlere katılım düzeyi ile iletişim beceri düzeylerinin alt boyutları arasında olumlu sonuçlara ulaşılmıştır.

İletişim becerileri alt boyutları ile sportif faaliyetlere katılım arasında pozitif yönlü korelasyon olduğu saptanmıştır. Dolayısıyla sportif faaliyetlere katılım düzeyi arttıkça iletişim becerileri düzeylerinde artış olduğundan söz edilebilir.

Türkel (2010) Kayseri’de yapmış oldukları araştırma verileri dikkate alındığında yapılan korelasyon analizine göre, aile uyumu ile sportif faaliyetlere katılım, iletişim becerileri ve ortaöğretim başarı düzeyi arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (88).

Dalkılıç (2011) Konya’da yapılan araştırmanın bulgularına göre çalışmaya katılan öğrencilerin sportif faaliyetlere katılım düzeyi ile iletişim beceri düzeyleri arasında düşük düzeyde pozitif bir korelasyon olduğu gözlemlenmiştir (89).

Yıldırım (2018), yapmış olduğu çalışmada, sportif etkinliklere katılım sağlayan kadın üniversite öğrencilerinin iletişim beceri düzeyi puanları, spora katılım durumu ve spor türü değişkenlerine göre bakıldığında anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır. Spor yapan bireylerin, sosyal çevreyle uyum ve sağlıklı ilişkiler kurabilme konusunda sportif faaliyetlere katılım göstermeyen bireylere göre daha başarılı oldukları söylenebilir.” (90).

Ünsal (2019), yapmış olduğu çalışmada 1 ile 5 yıl arası spor yapan bireylerin iletişim beceri düzeyi puan ortalamalarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Spor yapan lise öğrencilerinin spor yapmayanlara göre özgüven seviyesinin yüksek olduğu saptanmış olup, iletişim beceri düzeylerinin ise daha yüksek olduğu bulunmuştur (91).

Fişne (2009), yapmış olduğu çalışmada erkek öğrencilerin fiziksel aktiviteye katılma puanlarının kadın öğrencilerden daha fazla olduğu sonucuna varmışlardır (92).

Fişne (2009), yapmış olduğu çalışmada fiziksel aktivite düzeylerini dört gruba ayırmışlardır. Bu grupları oluştururken fiziksel aktivite sıklığına göre düşükten yükseğe göre sıralamışlardır. İletişim becerileri puanlarına bakıldığında yüksek düzeyde aktif olan öğrencilerin düşük düzeyde aktif öğrencilerden daha fazla puana sahip olduklarını saptamışlardır (92).

Özavci (2018), yapmış olduğu çalışmada “katılımcıların tercih ettikleri rekreatif etkinlik türüne göre iletişim becerileri ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı farklılıklar saptamışlardır. “İletişim ilkeleri ve temel beceriler, kendini ifade etme, etkin dinleme & sözel olmayan iletişim alt boyutlarında en fazla puanı sosyal etkinlikleri tercih edenler alırken, iletişim kurmaya isteklilik alt boyutunda en fazla puanı sportif etkinlikleri tercih edenler almıştır.” (93).

Yıldırım (2018), yapmış olduğu çalışmada, sportif etkinliklere katılım sağlayan kadın üniversite öğrencilerinin iletişim beceri düzeyi puanları, spora katılım durumu ve spor türü değişkenlerine göre bakıldığında anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır. Spor yapan bireylerin, sosyal çevreyle uyum ve sağlıklı ilişkiler kurabilme konusunda sportif faaliyetlere katılım göstermeyen bireylere göre daha başarılı oldukları söylenebilir.” (90).

Katılımcıların cinsiyetlerine göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların analizinde anlamlı farklılık görülmemiştir, iletişim becerileri ölçeğinde; zihinsel, duygusal, davranışsal, alt boyutlarından anlamlı farklılıklar tespit edilmiş ve kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha yüksek ortalamaya sahip oldukları görülmüştür. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha iyi ve etkili iletişim kurduğu söylenebilir.

Gökalp (2017), üniversite öğrencileri üzerinde yapmış oldukları çalışmada cinsiyet değişkeni ile iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığını ifade etmişlerdir (94).

Uyar (2018), yapmış olduğu araştırmada cinsiyet değişkeni ile iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık saptamışlardır. Kadın bireylerin iletişim beceri düzeylerinin puan ortalamalarının erkek bireylerden daha fazla olduğunu saptamışlardır (95).

Baki (2019), yapmış olduğu çalışmada erkek ve kadın bireyler arasında iletişim becerileri yönünden bir farklılık olmadığı sonucuna varmıştır, ekonomik seviye değişkenine göre ise iletişim becerileri yönünden bir farklılık olmadığı saptanmıştır, sportif faaliyetlere katılım puanlarında ise ekonomik seviyesi iyi olanların ekonomik seviyesi iyi olmayan göre daha fazla puan elde ettikleri sonucuna ulaşılmıştır (96).

Daşçi (2019), yapmış olduğu çalışma sonucunda, erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha fazla sportif faaliyetlere katılım sağladığı saptanmıştır. Erkek öğrencilerin, devlet okulunda eğitim gören öğrencilerin, sportif faaliyetlere katılan öğrencilerin, takım sporlarıyla uğraşan öğrencilerin, sportif aktiviteleri sağlık ve eğlence amaçlı yapan öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha yüksek iletişim beceri düzeyine sahip olduğu bulunmuştur (97).

Özavci (2018), yapmış olduğu çalışmada kadın bireylerin “etkin dinleme ve sözel olmayan iletişim” beceri puanlarının erkeklerden daha fazla olduğu tespit edilmiştir (93).

Türkel (2010), yapmış oldukları araştırmada, araştırmaya katılanların iletişim beceri düzeylerinde, cinsiyet grupları açısından anlamlı bir fark saptanmamıştır. Ancak, araştırmaya katılanların sportif faaliyetlere katılım düzeyleri ile orta öğretim başarı puanlarında cinsiyet açısından anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Bu fark, araştırmaya katılan erkeklerin bayanlara oranla sportif faaliyetlere katılım düzeylerinin ve orta öğretim başarı puanlarının daha yüksek olmasından kaynaklandığı söylenmiştir (88).

Çoban (2017), yapmış oldukları çalışmanın bulgularına göre; erkeklerin sportif faaliyetlere katılım puanlarının bayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. İletişim beceri düzeylerinin ise erkek deneklerin biraz daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu farklılığın, araştırmaya katılan erkeklerin bayanlara oranla sportif faaliyetlere katılım düzeylerinin daha yüksek olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir (98).

Dalkılıç (2011), ortaokul öğrencileri üzerindeki yaptıkları çalışmada, erkek öğrencilerin sportif faaliyetlere katılım puanlarının bayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. İletişim beceri düzeylerinin ise cinsiyet bakımından benzer olduğu belirlenmiştir. Bu farklılığın, araştırmaya katılan erkeklerin bayanlara oranla sportif faaliyetlere katılımlarının daha yüksek olmasından kaynaklandığını söylemişlerdir (89).

Katılımcıların yaşlarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden alınan puan ortalamalarına bakıldığında, iletişim becerileri ölçeğinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmazken, sportif faaliyetlere katılım ölçeği puanlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak adına yapılan post-hoc analizinde, 12-14 yaş grubunun 9-11 yaş grubundan daha yüksek puanlara sahip oldukları tespit edilmiştir. Ortaokul düzeyindeki öğrencilerin yaştan ilerlemesiyle beraber sportif faaliyetlere katılımı arttığı söylenebilir.

Sarı (2019), yapmış olduğu çalışmada 10-12 yaş öğrencilerine uygulanan ölçekte cinsiyet değişkenine göre iletişim becerileri sonuçlarında bir farklılık olmadığı saptanmıştır (99).

Sarı (2019), yapmış olduğu çalışmada sportif faaliyetlere katılımda cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde ise kız çocuklarının sayısının erkek çocuklardan fazla olduğu saptanmıştır. 4. Sınıfa devam eden ve 10 yaş grubu öğrencilerin, sportif faaliyetlere daha fazla katılım sağladığı saptanmıştır (99).

Dalkılıç (2011), yapmış oldukları araştırmada yaş değişkeninin öğrencilerin iletişim beceri düzeylerinin farklılaşmasına sebep olduğu ve yaştan artışına bağlı olarak iletişim beceri düzeyinin azaldığı belirlenmiştir. 12 ve 13 yaşındaki öğrencilerin iletişim beceri düzeylerinin 14 yaşındaki öğrencilerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin sportif faaliyetlere katılım düzeyleri gelir durumlarından bağımsız şekillenmiştir. Araştırmada incelenen grupta gelir düzeyinin iletişim beceri düzeyleri için de belirleyici bir etken olmadığı sanılmaktadır. Öğrencilerin anne ve babalarının sportif faaliyetlere katılım ve iletişim beceri düzeylerinde etkili faktörler olmadığı düşünülmektedir (89).

Uyar (2018), yapmış olduğu araştırmada yaş değişkeni ile iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık saptamışlardır. 17-20 yaş grubu, 21- 24 ve 25-28 yaş grubunda yer alan bireylerin, 13-16 yaş grubunda yer alan bireylere göre iletişim beceri düzeylerinin anlamlı düzeyde daha yüksek olduğunu dile getirmişlerdir (95).

Katılımcıların sınıflarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarına bakıldığında, iletişim becerileri ölçeği alt boyutlarında ve sportif faaliyetlere katılım ölçeği puanlarında anlamlı farklılıklar saptanmıştır. İletişim becerileri alt boyutlarında farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak adına yapılan post-hoc analizinde, 6. Sınıfların iletişim

becerileri alt boyut puanlarının diğer sınıf gruplarından daha yüksek olduğu görülmüştür. Sportif faaliyetlere katılım ölçeğinde 5. Sınıfların diğer sınıf gruplarından daha düşük puan ortalamasına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu sonucun nedeni 5.Sınıfların ortaokula yeni başlamalarından kaynaklı olduğu ve yeni bir okul ortamına uyum sağlama süreci ile alakalı olduğu söylenebilir.

Katılımcıların anne eğitim durumlarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarına bakıldığında, sportif faaliyetlere katılım ölçeği puanlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur.

Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak adına yapılan post-hoc analizinde, ilkokul düzeyinde eğitim seviyesine sahip olanların eğitim düzeyi olmayan bireylerden daha yüksek puan elde ettikleri saptanmıştır. İletişim becerileri ölçeğinin tüm alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak adına yapılan post-hoc analizinde; lise ve üniversite düzeyinde eğitim seviyesine sahip olanların, eğitimi olmayanlardan daha yüksek puan elde ettikleri bulunmuştur.

Türkel (2010), yapmış olduğu araştırmada ise sportif faaliyetlere katılım düzeyi ve ortaöğretim başarı puanlarında, öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyleri açısından anlamlı bir fark saptanmıştır. Anneleri lisans eğitimi almış öğrencilerin, diğer öğrencilere göre daha fazla sportif faaliyetlere katılıyor olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir (88).

Gökarp (2017), üniversite öğrencileri üzerinde yapmış oldukları çalışmada anne eğitim düzeyi değişkeni ile iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığını söylemişlerdir (94).

Uyar (2018), yapmış olduğu araştırmada anne eğitim değişkeni ile iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığını saptamışlardır (95).

Katılımcıların baba eğitim durumlarına göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların ortalamalarına bakıldığında, sportif faaliyetlere katılım ölçeği puanlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Lise ve üniversite mezunu olan grubun puan ortalamalarının ilkokul mezunu gruba göre daha yüksek çıkmıştır. İletişim becerileri ölçeğinin tüm alt boyutlarında anlamlı farklılık bulunmuştur. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını

bulmak adına yapılan post-hoc analizinde; “zihinsel”, “duygusal” ve “davranışsal” alt boyutunda, lise ve üniversite mezunu olan grubun puan ortalamalarının ilköğretim mezunu olan gruba göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Türkel (2010), yapmış olduğu araştırmada öğrencilerin ortaöğretim başarı puanlarında, baba eğitim düzeyi açısından anlamlı bir fark saptanmıştır. Bu farkın lisansüstü eğitim görmüş babaların çocuklarının, eğitim düzeyi düşük babaların çocuklarından daha başarılı bulunmasından kaynaklandığı söylenilmektedir. Araştırma sonuçlarına göre anne eğitim düzeyi çocukların sportif faaliyetlere katılımını etkilerken baba eğitim düzeyi çocukların sportif faaliyetlere katılımını etkilemediği görülmektedir (88).

Gökarp (2017), üniversite öğrencileri üzerinde yapmış oldukları çalışmada baba eğitim düzeyi değişkeni ile iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığını dile getirmişlerdir (94).

Uyar (2018), yapmış olduğu araştırmada baba eğitim değişkeni ile iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığını saptamışlardır (95).

Katılımcıların aile aylık gelirlerine göre iletişim becerileri ölçeği alt boyutları ve sportif faaliyetlere katılım ölçeğinden aldıkları puanların ortalamalarına bakıldığında, sportif faaliyetlere katılım ölçeği puanlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmazken, iletişim becerileri ölçeği tüm alt boyutlarda anlamlı farklılık saptanmıştır. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak adına yapılan post-hoc analizinde; zihinsel”, “duygusal” ve “davranışsal” alt boyutunda, 6001+tl aile aylık gelire sahip olanların 5001-6000 tl aile aylık gelire sahip olan gruptan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. 5001-6000 tl aile aylık gelire sahip olan grubun 4001-5000 tl aile aylık gelire sahip olan gruptan daha yüksek olduğu saptanmıştır. 4001-5000 tl aile aylık gelire sahip olan grubun 3000-4000 tl aile aylık gelire sahip gruptan daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Türkel (2010) yapmış oldukları araştırmaya katılanların sportif faaliyetlere katılım düzeylerinde aile gelir grupları açısından anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Ancak iletişim beceri düzeyi ve ortaöğretim başarı düzeylerinde gelir grupları açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bu farklılık, orta gelir düzeyine sahip aile çocuklarının iletişim beceri düzeyleri de diğer gelir gruplarından daha yüksek olmasından kaynaklanmıştır, en yüksek gelir düzeyine sahip ailelerin çocukları diğer gelir gruplarına göre ortaöğretim başarı puanları daha yüksek bulunmuştur (88).

Gökalp (2017), üniversite öğrencileri üzerinde yapmış oldukları çalışmada gelir düzeyi değişkeni ile iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığını ifade etmişlerdir (94).

Uyar (2018), yapmış olduğu araştırmada aylık ortalama gelir değişkeni ile iletişim beceri düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığını saptamışlardır. (95)

Ulukan (2012), yaptığı çalışmada ailenin aylık gelir değişkenine göre sporcuların iletişim beceri düzeylerinde anlamlı farklılık saptanmıştır. Ailenin aylık geliri yüksek olan sporcuların sosyal yaşantılarının daha verimli geçirmeleri sonucu iletişim becerilerinin arttığı saptanmıştır (100).

Sonuç olarak, sportif faaliyetlere katılım düzeyleri ve iletişim beceri düzeyleri arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Sportif faaliyetlere katılım düzeyinde cinsiyetler arası bir farklılık görülmemiştir, iletişim beceri düzeyleri arasında ise kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yüksek puan elde ettikleri görülmüştür. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha etkili iletişim kurduğu söylenebilir. 12-14 yaş grubunun 9-11 yaş grubuna göre sportif faaliyetlere daha fazla katılım sağladığı görülmüştür. 5.Sınıfların sportif faaliyetlere katılım düzeyi diğer sınıf gruplarına göre daha düşüktür. Bu durumun ortaokula yeni başlamalarından kaynaklı olduğu söylenebilir. 6.Sınıf öğrencilerinin diğer sınıflara göre daha etkili iletişim kurduğu görülmüştür. Eğitim seviyesi yüksek olan bireylerin çocuklarının sportif faaliyetlere katılım düzeyi ve iletişim becerileri düzeyinin eğitim seviyesi düşük olan bireylerin çocuklarına göre daha fazla olduğu görülmüştür. Aile gelir seviyesi yüksek olan öğrencilerin, aile gelir seviyesi düşük olan öğrencilere göre iletişim becerileri düzeyinin daha yüksek olduğu görülmüştür.

Öneriler

Sporun insanların sosyalleşmesindeki rolü oldukça önemlidir. Bireylerin çok yönlü gelişiminde, ailenin önemi oldukça fazladır. Bu sebepten ötürü çocuklarımızı erken yaşlarda spora yönlendirmeli, maddi ve manevi her türlü desteği sağlamalıyız. Çocuklarımızın etkili şekilde iletişim kurmasında sporun etkisini göz önünde bulundurmalı, çocuklarımızı 5-7 yaş aralığında spora yönlendirmeliyiz. Erken yaşlarda spora yönlendirilen bireylerin topluma katkısı oldukça fazla olacaktır. Spora katılımı etkileyen sorunlar araştırılmalı, bu sorunları çözüme kavuşturmak toplumumuz için büyük önem arz etmektedir.

6.KAYNAKLAR

1. Cüceloğlu D. Yeniden insan insana, İstanbul: Remzi Kitapevi, 2005.
2. Dökmen Ü. İletişim çatışmaları ve empati. İstanbul: Sistem Yay., 2003.
3. Şahin F. Y. Grupla iletişim becerileri eğitiminin üniversite öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerine etkisi. Eğitim ve Bilim, 22 (110), 12-19, 1998.
4. Işık M. İşlev açısından iletişim ve iletişimin temel öğeleri, 2013.
5. TDK (2021) <https://sozluk.gov.tr/>, erişim tarihi: 01.12.2021
6. Abakay U, Kuru E. Kadın Futbolcularda Antrenörle İletişim Düzeyi ve Başarı Motivasyonu İlişkisi. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, 2013;12(1):20-33.
7. Ersanlı K., Balcı S. İletişim becerileri envanterinin geliştirilmesi: geçerlilik ve güvenirlik çalışması. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi. 1998.2(10):7- 13,
8. Baker S. B. and Shaw, M. C. Improving counseling through primary prevention. Ohio: Merrill Publishing Company, 1987.
9. Buckman R. Communication skills in palliative care Neurologic Clinics, 2001. 19(4):989-1004.
10. Nelson-Jones R. Essential counselling and therapy skills: The skilled client model. London: SAGE Publications Ltd, 2002.
11. Communication Research Associates Communicate! Workbook for interpersonal communication, 7th Ed. Dubuque: Kendall/Hunt Publishing Company, 2004.
12. Egan G. Exercises in helping skills: A training manual to accompany the skilled helper. Yardım becerileri alıştırıcıları: Psikolojik danışmaya giriş. Akkoyun F. Form Ofset Yayınları, Ankara, 1994.
13. Coursen D., Thomas, J. Communating. In Smith, S.C., Piolet, P.K., Bridges, E.M. (Eds) School Leadership. Hardwork for Excellence Eric, 1989: p. 252- 271,
14. Korkut F. Yetişkinlere Yönelik İletişim Becerileri Eğitimi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [Elektronik Dergi], 2005;28:143-149.
15. Demirci E. İletişim Becerileri Eğitiminin Mesleki Eğitim Merkezine Devam Eden Genç İşçilerin İletişim Becerilerini Değerlendirmelerine Etkisi, 2002. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 112 sayfa, Ankara, (Yrd. Doç. Dr. Filiz BİLGE).

16. Yüksel Ş, Grupla İletişim Becerileri Eğitiminin Üniversite Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerine Etkisi, 1997, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora tezi, Ankara, (Doç. Dr. Süleyman Doğan).
17. Aracı H. Okullarda beden eğitimi, Ankara: Bağırhan Yayınevi, 1999.
18. Voigt D; Spor sosyolojisi. Ayşe Atalay, İstanbul: Alkım Yayınları, 1998.
19. Karaküçük S; Rekreasyon, boş zamanları değerlendirme, kavram, kapsam ve araştırma, Ankara: Remzi Kitapevi, 1995.
20. Demir, G. T. ve Bozkurt, T. M. Dijital oyun oynama tutumu ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi, 6(1), 1-18, 2019.
21. Demir G. T. ve Hazar, Z. Dijital oyun oynama motivasyonu ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. 1. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 12(2), 2018.
22. Demir, G. T. ve Cicioğlu, H. İ. Fiziksel aktiviteye katılım motivasyonu ölçeği. Geçerlik ve güvenirlik çalışması. İnsan Bilimleri Dergisi 2018;15(4): 2479-2492.
23. Zıllıoğlu M. İletişim nedir? İstanbul: Cem Yayınevi, 2007.
24. Dökmen Ü. İletişim çatışmaları ve empati. 28.baskı. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 2004.
25. Yüksel Ş, Grupla İletişim Becerileri Eğitiminin Üniversite Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerine Etkisi, 1997, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora tezi, Ankara, (Doç. Dr. Süleyman Doğan).
26. Jones W. H., Freeman J. H., Goswick, R. A. The persistence of loneliness: Self and other determinant. Journal of Personality. 1981;49(1):27-48.
27. Ersanlı K., Balcı, S. İletişim becerileri envanterinin geliştirilmesi: geçerlilik ve güvenirlik çalışması. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi.1998;2(10):7- 13.
28. Kaya A. İletişime giriş: Temel kavramlar ve süreçler, kişilerarası ilişkiler ve etkili iletişim. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, 2010.
29. Usluata A., İletişim, İstanbul: İletişim Yayınları, 1994.
30. Yıldırım İ., Anne baba desteği ve başarı. Ankara: Anı Yayıncılık, 2010.
31. Severin, Werner J vd. İletişim kuramları, kökenleri, yöntemleri ve kitle iletişim araçlarında kullanımları. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 1994.
32. McQuail Denis and Windahl Swen, Communication Models, 1993. İletişim Modelleri. 3.Baskı. Yumlu K. İmge Kitabevi, Ankara 2010.

33. Dökmen Ü, İletişim çatışmaları ve empati, İstanbul: Sistem Yayıncılık, 2005.
34. Nelson DL, Quick JC. Organizational behavior foundations, realities and challenges. 2nd edition. New York: West Publishing Company; 1995:p.154.
35. Sayers, F. and Wheeler, M., 1993, Communication in Management. Şahiner D. Yöneticilikte İletişim. Rota Yayın, İstanbul.1993.
36. Lunenburg FC, Ornstein AC. Educational administration concepts and practice. 2nd Edition. California: Wadsworth Publishing Company; 1991:p.16.
37. Mcshane, S.L. ve Glinow, M.A.V. Organizational behavior. New York: McGraw Hill, 2000.
38. Demirel Ö. Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme. Ankara: PegemA Yayıncılık, 2002.
39. Işık M. ve Biber L. İletişim, iletişim süreci ve iletişim çeşitleri, genel ve teknik iletişim. Konya: Eğitim Kitapevi, 2010.
40. Çalışkan, N. ve Karadağ E. Tüm özel öğretim kurumları derneği. http://www.toder.org/images/makaleler/ogretim_surecinde_iletisim_ogeleri_veb eden_dilinin_onemi.doc (erişim tarihi, 21.10.2010), 2010.
41. Ergin A. Öğretim teknolojisi iletişim. Ankara: Pegem Akademi Yayınları, 1995.
42. Çilenti K. Eğitim teknolojisi ve öğretim. Ankara: Kadioğlu Matbaası, 1992.
43. Güçlü N. Eğitim örgütlerinde iletişim engelleri. Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi 1997; 1(2): s.104-111
44. Gökçe O. İletişim bilimine giriş. 3.Baskı. Ankara: Turhan Kitabevi; 1998:p.77
45. Dubrin AJ. Fundamentals of organizational behavior. 4nd Ed. Australia: Thomson South-Western; 2007: p.27.
46. Hoy, W. K. ve Feldman, J. A. Organizational health: The concept and its measure. Journal of Research and Development in Education. 20(4): p.30-37, 1987.
47. Işık M. İşlev açısından iletişim ve iletişimin temel öğeleri, iletişim ve tik. Konya: Eğitim Yayınevi, 2013.
48. Balçık B. İşletme yönetimi. 3. Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım:2002: s.111.
49. Özer K. İletişimsizlik becerisi. 7. Baskı. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 2004.
50. Gürüz D. İletişim becerileri: Anlamak-anlatmak-anlaşmak. Ankara: Nobel Yayınları, 2008.
51. Can H. Organizasyon ve yönetim. 5.Baskı. Ankara: Siyasal Kitabevi, 1999.

52. Uluyağcı C. Sözlü ve sözsüz iletişim. Anadolu Üniversitesi. Eskişehir: Açık Öğretim Yayınları, 2011.
53. Bıçakçı İ. İletişim ve halkla ilişkiler, eleştirel bir yaklaşım. İstanbul: Mediacat Yay. 1998.
54. Çağlar İ. ve Kılıç, S. Genel iletişim (5. baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, 2012.
55. Yücel E. İletişim eyleminin anatomisi. Konya: Çizgi Yayınları, 2011.
56. Uzunöz A. Dil, düşünme ve iletişim. E. Özkalp (Editör), Davranış bilimlerine giriş. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 1987: 3, s.173.
57. Cunningham, M.R.; personality and the structure of the nonverbal communication of emotion. Journal of personality, 1977;45(4):564-584.
58. Korkut F. İletişim becerilerini değerlendirme ölçeğinin geliştirilmesi: güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları. Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 1996;2(7):18-23.
59. Özer A. K. İletişimsizlik becerisi, İstanbul: Varlık Yayınları, 1995.
60. Kılıcıgil E., Bilir P., Özdiñç Ö., Eroğlu K., Eroğlu B., İki farklı üniversitenin beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2009,
61. Çetinkanat, C. Öğretmenlerin iletişim becerileri. 1998, Abant İzzet Baysal Üniversitesi. Eğitim Fakültesi.
62. Demirci A. İlköğretimde beden eğitimi uygulamaları. İstanbul: Değişim Yayınları, 2006:5-7.
63. Öğretici H., Karcılılar A. Morpa Ansiklopedisi. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 2005:249.
64. Amman MT. Spor sosyolojisi. İkizler C. (Editör) Sporda Sosyal Bilimler, Bölüm 3, İstanbul: Alfa Yayınları, 2000.
65. Yıldırım İ, Yetim A. Ortaöğretimde beden eğitimi derslerinin öncelikli amaçları üzerine bir araştırma. Gazi Üniversitesi. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Ankara, 1996;(1): 3:37.
66. Baumann S. Psychologie im sport, 1993. Uygulamalı spor psikolojisi. 1.Baskı, İkizler C. ve Özcan A., Alfa Basım Yayım, İstanbul 1994.
67. Yıldız S. M., Spor ve fiziksel etkinlik hizmetleri: Geniş bir sınıflama. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2009;(12):22:1.

68. Özdenk S. Düzenli Egzersizin Fırat Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri Üzerine Etkisi. 2011, Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 93 sayfa, Elazığ., (Yrd. Doç. Dr. Oktay KAYA)
69. Bayraktar B, Kurtoğlu M. Sporda performans ve performansı artırma yöntemleri. Atasü T, Yücesir İ, Bayraktar B (Editörler). Doping ve futbolda performans artırma yöntemleri Ankara: Ajansmat Matbaacılık, 2011:301-328
70. İnal A., Beden eğitimi ve spor bilimi, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2003.
71. Çınarlı S., Ersöz, G. Engellilere yönelik spor hizmetlerinin gelişimi açısından sponsorluk ve vergisel düzenlemelere ilişkin öneriler. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2010;12.
72. Yamaner F. Beden Eğitimi ve sporda temel ilkeler, Ankara: Ekin Kitabevi, 2001.
73. Zorba E, Babayiğit G, Saygın Ö, İrez G. Karacabey K. 65-68 yaş arasındaki yaşlılarda 10 haftalık antrenman programının bazı fiziksel uygunluk parametrelerine etkisinin araştırılması. Fırat Üniversitesi Sağ. Bil. Tıp. Der, 2004;18 (4): 229-34.
74. Yalçın K., Kazak Ö. Beden eğitimi ve spor tarihi, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. 2020.
75. Aracı H. Okullarda beden eğitimi, Ankara: Bağırhan Yayın Evi, 1999.
76. Şenyüzlü E. Üniversite Öğrencilerinde Spora Katılımın Saldırgan Davranışlar Üzerine Etkilerinin İncelenmesi. 2013, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 122 sayfa, Kütahya, (Yrd. Doç. Dr. Mehmet ACET)
77. Erkal M. Sosyolojik açıdan spor. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1992.
78. Göral M; Beden eğitimi ve spor bilimlerine giriş, Isparta: Tuğra Ofset, 2001.
79. Hazar M. Beden eğitimi ve sporda oyunla eğitim. Ankara: Tubitay Yayınları, 2000.
80. Ketten M. Türkiye’de Spor. Ankara: Ayyıldız Matbaası, 1974.
81. Karaküçük S. Rekreasyon, boş zamanları değerlendirme, kavram, kapsam ve araştırma, Ankara: Remzi Kitabevi, 1995.

82. Gündüz, H. Eğitici Kol Çalışmalarının Etkililiği İle İlgili Öğretmen ve Yönetici Görüşleri. 1997, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
83. Kirazlıoğlu Z. Ders dışı sportif etkinliklerde okul, kulüp ve yerel yönetimlerin işlevlerine genel bir bakış, Amatör Spor Dergisi Yayın Organı, Ankara, 1992: (48):26-29.
84. Tatlıdil E; Toplum eğitim ve öğretimi, İzmir: Evrim Matbaacılık, 1993.
85. Sağcan M. Rekreasyon ve turizm, İzmir: Cumhuriyet Basımevi, 1986.
86. Demir N. Bireylerin boş zaman faaliyetlerine katılmalarını etkileyen faktörler ile cinsiyet arasındaki ilişki: Lisans öğrencilerine yönelik bir uygulama, Ege Akademik Bakış Dergisi. 2006.
87. Türkel Ç. İlköğretim Çağı Öğrencilerinin Sportif Faaliyetlere Katılım Düzeyi ile İletişim Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, 2010. Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 88 sayfa, Sakarya, (Yrd. Doç. Dr. Yusuf CAN).
88. Dalkılıç M. İlköğretim Öğrencilerinin Sportif Faaliyetlere Katılım Düzeyi ile İletişim Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, 2011. Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 79 sayfa, Karaman, (Yrd. Doç. Dr. Mehmet ULUKAN).
89. Yıldırım S. Spor Yapan ve Yapmayan Kadın Üniversite Öğrencilerinin Beden İmge Hoşnutluğu ile İletişim Becerilerinin Karşılaştırılmalı Olarak İncelenmesi, 2018. Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, 74 sayfa, Çorum, (Yrd. Doç. Dr. Güner ÇİÇEK).
90. Ünsal G. H. Spor Yapan ve Yapmayan Lise Öğrencilerinin Özgüven, Öz-Yeterlilik ve İletişim Becerilerinin İncelenmesi. 2019. 19 Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. 79 sayfa, Samsun. 2019. (Dr. Öğretim Üyesi BADE YAMAK).
91. Fişne M. Fiziksel Aktivitelere Katılım Düzeyinin, Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarıları, İletişim Becerileri ve Yaşam Tatminleri Üzerine Etkilerinin İncelenmesi. Erciyes Üniversitesi. Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 144 sayfa, Kayseri. 2009.(Prof. Dr. Bekir ÇOKSEVİM).

92. Özavcı R. Farklı Rekreatif Etkinlikleri Tercih Eden Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerileri ve Yaşam Doyumlarının İncelenmesi, 2018. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, 83 sayfa, Kütahya, (Dr. Öğretim Üyesi Mihri Barış KARAVELİOĞLU).
93. Gökalp H. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Balıkesir ili örneği), 2017. Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 83 sayfa, Balıkesir, (Doç. Dr. Ahmet Haktan SİVRİKAYA).
94. Uyar M. Serbest zaman kuruluşlarından yararlanan gençlerin sosyalleşme düzeyleri ve iletişim becerilerinin incelenmesi., 2018. Necmettin Erbakan Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Rekreasyon Yönetimi Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, 86 sayfa, Konya, (Doç. Dr. Murat ERDOĞDU).
95. Baki E. Gençlerin Spora Katılım Düzeylerine Göre İletişim Becerileriyle Problem Çözme Yeteneklerinin İncelenmesi, 2019. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Fakültesi. Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. (Erzurum ili örneği), Yüksek Lisans Tezi, 91 sayfa, Erzincan, (Doç. Dr. Erdinç ŞIKTAR).
96. Daşçi A. Ortaokul Öğrencilerinin, Sosyal Becerilerle İletişim Becerileri Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, 2019. Atatürk Üniversitesi. Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, 161 sayfa, Erzurum (Doç. Dr. Erdoğan TOZOĞLU).
97. Çoban M. Ortaokul Öğrencilerinin Sportif Faaliyetlere Katılım Düzeyi ve İletişim Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişki: Kilis İli Örneği, 2017. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, 72 sayfa, Kilis, (Yrd. Doç. Dr. Haydar İŞLER).
98. Sarı S. 10-12 Yaş Aralığındaki Çocuklarda Rekreatif Amaçlı Yapılan Sporun İnternet Bağımlılığı, İyimserlik ve İletişim Becerileri Üzerine Etkisi (Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Spor Okulları Örneği), 2019. Kocaeli Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 91sayfa, Kocaeli, (Doç. Dr. Elif KARAGÜN).

99. Ulukan H. İletişim Becerilerinin Takım ve Bireysel Sporculara Olan Etkisi, 2012. Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 104 sayfa, Karaman, (Yrd. Doç. Dr. Hasan ŞAHAN).

7.EKLER

Sevgili Öğrenciler,

Bu anket, Ortaokul öğrencilerinin sportif faaliyetlere katılım düzeyi ve iletişim becerileri arasında ilişkinin incelenmesi” konulu bir araştırma için veri toplamak amacıyla düzenlenmiştir. Vereceğiniz cevapların, samimi duygularınızı yansıtıyor olması önemlidir. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

Turgut GÜNEY

1) Yaşınız:

2) Orta Öğretim Başarı Puanınız :

3) Cinsiyet: Kadın () Erkek ()

4) Sınıfız : 5. Sınıf () 6. Sınıf () 7. Sınıf () 8. Sınıf ()

5) Okulunuzun Adı:

6) Anne Eğitim Düzeyi : İlkokul() Ortaokul() Lise() Lisans() Lisansüstü()

7) Baba Eğitim Düzeyi : İlkokul() Ortaokul() Lise() Lisans() Lisansüstü()

8) Ailenizin Gelir Düzeyi : 3000-4000 TL() 4001-5000 TL ()
5001-6000 TL() 6001 TL ve üstü()

9 ile 15. Soru arasındaki bölüm sportif faaliyetlere katılım düzeyinizi belirlemek içindir.

Size uygun seçeneği işaretleyiniz. 16.ile 60.Soru arasındaki bölüm iletişim beceri düzeyinizi belirlemek amacıyla verilmiştir. Size en uygun seçeneği işaretleyiniz.

	1	2	3	4	5
	Hiçbir Zaman	Nadiren	Zaman zaman	Çoğu Zaman	Her Zaman
9.Okul dışı zamanlarınızda spor yapıyor musunuz?					
10.Okulunuz bünyesindeki müsabakalarda sınıf takımlarında görev alıyor musunuz?					
11.İlçede düzenlenen müsabakalarda, okul takımlarında görev alıyor musunuz?					
12.İl genelindeki müsabakalarda, okul takımlarında görev alıyor musunuz?					
13.Grup müsabakalarında okul takımlarında görev alıyor musunuz?					
14.Türkiye şampiyonasında okul takımlarında görev alıyor musunuz?					
15.Okul takımları dışında herhangi bir spor kulübünde lisanslı olarak spor yapıyor musunuz?					
16.İnsanları anlamaya çalışırım.					
17.İletişimde bulunduğum insanlardan gelen öğüt ve önerileri içtenlikle dinlerim.					
18.Konuşurken, etkili bir göz iletişimi kurabilirim.					
19.genelde eleştirilmekten hoşlanmam.					
20.Dikkatimi karşımdakinin ilgi alanı üzerinde toplayabilirim.					
21.Kişilerin, anlatmak istediklerini dinlemek için yeterince zaman ayırırım.					

	1	2	3	4	5
22.Karşımdaki kişiye genellikle söz hakkı veririm.					
23.Karşımdaki kişiyi dinlerken hayal kurarım.					
24.Başkaları konuşurken sabırsızlanırım, onların sözünü keserim.					
25.İnsanları dinlerken sıkıldığımı hissederim.					
26.Eleştirilerimi karşımdaki kişiyi incitmeden iletirim.					
27.Konuşurken ilk adımı atmaktan çekinmem.					
28.Konuşurken açık, sade ve düzgün cümleler kurarım.					
29.Karşımdaki kişiyle aynı görüşü paylaşmasam bile fikirlerine saygı duyarım.					
30.İletişimde bulunduğum kişinin yüzüne baktığım halde sözlerini dinlemediğim olur.					
31.Karşımdaki kişinin konuşmaya ve dinlemeye istekli olup olmadığını anlamaya çalışırım					
32.Yanlış tutum ve davranışlarımı kolaylıkla kabul ederim.					
33.Dinlediğim kişiyi daha iyi anlamak için sorular yöneltirim.					
34.Dinleyenin anlamaz görüldüğünde, iletmek istediklerimi tekrarlar, yeni kelimelerle ifade eder, özetlerim.					
35.İnsanlarla görüşürken, bilerek onları rahatlatacak şeyler yaparım.					
36.Dinlerken, karşımdaki kişinin sözünü kesmemeye özen gösteririm.					
37.Küs olduğum birisiyle barışmak istediğimde ilk adımı atmaktan çekinirim.					
38.Karşımdaki kişinin bana ters düşen duygu ve düşüncelerini yargılarım.					
39.Ses tonumu konuyu özelliğine göre ayarlayabilirim.					
40.Genellikle insanlara güvenirim.					
41.Karşı cinsten biriyle iletişim kurduğumda rahatsızlık duyarım.					
42.Başkalarını dinlemek mecburiyetinde olmadığımı düşünürüm.					
43.Özür dilemek bana zor gelir.					
44.Tartışma sonunda, savunduğum düşüncelerin yanlış olduğunu kabul edebilirim.					
45.Konuşurken sözümün kesilmesinden rahatsız olurum.					
46.İnsanları kontrol etmeye ve istediğim kalıba sokmaya çalışırım.					
47.İletişim kurduğum kişinin tutumundan daha çok sorununu anlamaya çalışırım.					
48.Çevremdeki insanlara karşı ilgisiz kaldığım kanısındayım.					
49.Çoğunlukla duygularımdan emin olamıyorum.					
50.İletişim kurduğum kimse tarafından anlaşılmaktan mutluluk duyarım.					
51.Başkaları ile ilişkilerimi bozacak çıkışlar yapabilirim.					
52.Karşımdaki kişiye güvenmek beni mutlu eder.					
53.Her insanı olumlu beklentilerle karşılarım.					
54.İletişim kurduğum kimselerden, bir şeyler alır ve onlara da bir şeyler verdiğimi hissederim.					
55.İnsanlara cevaplama zorlanacakları ani sorular yöneltirim.					
56.Beni rahatsız eden duygularımla iletmekte sıkıntı çekerim.					
57.Öneride bulunduğum kişinin öneriye açık olup olmadığına dikkat ederim.					
58.İletişim kurduğum insanlar tarafından anlaşıldığımı hissederim.					
59.Kendimi karşımdaki kişinin yerine koyarak, duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışırım.					
60.Düşüncelerimi başkalarına tam olarak iletmekte zorluk çekerim.					